

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W KWIETNIU 2016 R.**

Warszawa, 24 maja 2016 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	15
Ceny.....	19
Rolnictwo.....	26
Przemysł	31
Budownictwo	37
Budownictwo mieszkaniowe	40
Rynek wewnętrzny	42
Transport.....	45
Bilans płatniczy	47
Handel zagraniczny	49
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	56
Pieniądz.....	63
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	66
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	68

Wstęp

W kwietniu br. w większości podstawowych obszarów gospodarki umocniły się tendencje wzrostowe. Szybciej niż w I kwartale br. wzrosła produkcja sprzedana przemysłu w skali roku. Wyższy był również wzrost sprzedaży detalicznej oraz usług w transporcie. Natomiast produkcja budowlano-montażowa nadal kształtowała się znacznie poniżej poziomu sprzed roku. Nieco pogłębił się spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Wyniki finansowe uzyskane w I kwartale br. przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były lepsze niż w analogicznym okresie ub. roku; obniżyła się natomiast aktywność inwestycyjna przedsiębiorstw, po dużym wzroście przed rokiem.

Na rynku pracy obserwowano dalszą stopniową poprawę sytuacji. W kwietniu br. wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był wyższy niż w poprzednich miesiącach, a stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 9,5%. Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za I kwartał br. wskazują na większą niż przed rokiem liczbę pracujących i wzrost wskaźnika zatrudnienia, przy spadku bezrobocia.

Przeciętne nominalne i realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w pierwszym kwartale br. Osłabieniu uległa dynamika nominalnych emerytur i rent w obu systemach, jednak przy spadku cen konsumpcyjnych, siła nabywcza tych świadczeń nadal była wyższa niż przed rokiem.

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w kwietniu br. był większy niż w poprzednich miesiącach. Wpłynął na to m.in. wolniejszy niż w marcu br. wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych i nieco głębszy spadek cen odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem. Zmniejszyła się skala spadku cen producentów w przemyśle, a cen produkcji budowlano-montażowej – nie uległa istotnej zmianie.

Produkcja sprzedana przemysłu w kwietniu br. była o 6,0% wyższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym zwiększyła się o 5,7%). Wzrost produkcji sprzedanej notowano w przetwórstwie przemysłowym oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, przy spadku w dwóch pozostałych sekcjach. Wyższa niż przed rokiem była sprzedaż w większości głównych grupowań przemysłowych (z wyjątkiem dóbr związanych z energią), w tym największy wzrost notowano w zakresie dóbr konsumpcyjnych trwałych oraz inwestycyjnych. Produkcja budowlano-montażowa była niższa niż przed rokiem o 14,8% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym – o 15,8%). Spadek notowano we wszystkich działach budownictwa, w tym najgłębszy w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Sprzedaż detaliczna w kwietniu br. była o 5,5% wyższa niż przed rokiem.

Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym w maju br. oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Optymistyczne, zbliżone do notowanych w kwietniu br., są wskazania dotyczące bieżącego portfela zamówień oraz produkcji. Mniej pozytywne niż przed miesiącem są prognozy w tych obszarach. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest nieznacznie mniej negatywnie, przy niewielkim pogorszeniu pozytywnych przewidywań. W budownictwie ogólny klimat koniunktury jest postrzegany mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Poprawiły się negatywne oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji budowlano-montażowej, a przewidywania w tym zakresie są zbliżone do zgłaszanych w kwietniu br. Mniej niekorzystne są także oceny bieżącej sytuacji finansowej, a oczekiwania w tym obszarze są nieco bardziej optymistyczne niż przed miesiącem. Ogólny klimat koniunktury w maju br. oceniany jest przez podmioty handlu detalicznego korzystnie, podobnie jak w kwietniu br. Utrzymują się optymistyczne diagnozy i prognozy sprzedaży. Poprawiają się negatywne oceny sytuacji finansowej tych przedsiębiorstw, przy pozytywnych, zbliżonych do ubiegłomiesięcznych, przewidywaniach w tym zakresie.

W I kwartale br. badane przedsiębiorstwa niefinansowe uzyskały wyższe niż przed rokiem wyniki finansowe brutto i netto, a podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe poprawiły się. Nieznacznie większy niż w I kwartale ub. roku był udział podmiotów wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw, ale udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu przedsiębiorstw zmniejszył się. Wskaźniki ekonomiczno-finansowe eksporterów nieco poprawiły się i kształtowały się lepiej niż dla ogółu przedsiębiorstw. Nakłady inwestycyjne badanych podmiotów były niższe niż w rok wcześniej o 8,6% (w cenach stałych), podczas gdy w I kwartale ub. roku notowano ich wzrost o 14,6%.

Na rynku rolnym w kwietniu br. ceny większości podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego oraz ceny skupu pszenicy były niższe niż przed rokiem. Wzrosły natomiast m.in. ceny ziemniaków i żyta. Obniżyła się opłacalność produkcji trzody chlewnej. Wstępne wyniki badania przeprowadzonego w końcu marca br. wskazują na pogłębienie spadku pogłowia trzody chlewnej w skali roku, na co wpłynęło ograniczenie liczebności wszystkich grup produkcyjno-użytkowych.

W obrotach towarowych handlu zagranicznego wyrażonych w złotych w I kwartale br. obserwowano nieco większy wzrost eksportu niż importu w skali roku. Wymiana zamknęła się wyższym niż przed rokiem dodatnim saldem. Wzrosły m.in. obroty z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). Po raz pierwszy od dwóch lat zwiększył się eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej, głównie na Ukrainę i Białoruś. Relacje cenowe wymiany zagranicznej w okresie styczeń-luty br. kształtowały się korzystnie.

Rynek pracy

W kwietniu br. wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był nieco szybszy niż w poprzednich miesiącach. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia były niższe od notowanych w marcu br. i w kwietniu ub. roku.

Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za I kwartał br. wskazują na korzystniejszą niż przed rokiem sytuację na rynku pracy. Zaobserwowano wzrost liczby pracujących i wskaźnika zatrudnienia, przy jednoczesnym spadku bezrobocia i udziału osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w kwietniu br. ukształtowało się na poziomie 5729,7 tys. osób i było o 2,8% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,1% w kwietniu ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,5%) oraz informacji i komunikacji (o 10,2%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 2,1% – 3,3%) notowano również w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, zakwaterowaniu i gastronomii, przetwórstwie przemysłowym, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz transporcie i gospodarce magazynowej. Utrzymał się spadek zatrudnienia w górnictwie i wydobywaniu (o 7,4%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,7%), budownictwie (o 1,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 1,0%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	IV		I-IV		I-IV	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Sektor przedsiębiorstw	5729,7	102,8	101,1	101,1	102,7	5719,7
w tym:						
Przemysł.....	2559,3	102,0	101,6	101,7	101,9	2554,6
górnictwo i wydobywanie.....	138,1	92,6	93,3	93,8	92,0	138,8
przetwórstwo przemysłowe	2183,1	103,0	102,7	102,8	103,0	2177,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	118,7	95,3	95,5	95,1	95,1	119,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	119,4	102,1	100,7	100,8	102,0	119,5
Budownictwo	379,1	98,9	93,8	93,6	99,7	381,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1179,1	102,5	102,2	102,3	102,4	1176,8
Transport i gospodarka magazynowa	510,1	103,3	102,0	102,0	102,7	507,4
Zakwaterowanie i gastronomia	105,4	102,9	94,9	94,9	102,7	104,9
Informacja i komunikacja	205,3	110,2	103,6	103,5	110,0	204,3
Obsługa rynku nieruchomości.....	92,7	99,0	98,1	98,2	99,1	92,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	188,7	103,2	100,5	100,8	102,3	188,0
Administrowanie i działalność wspierająca.....	369,6	110,5	102,8	102,1	110,4	370,2

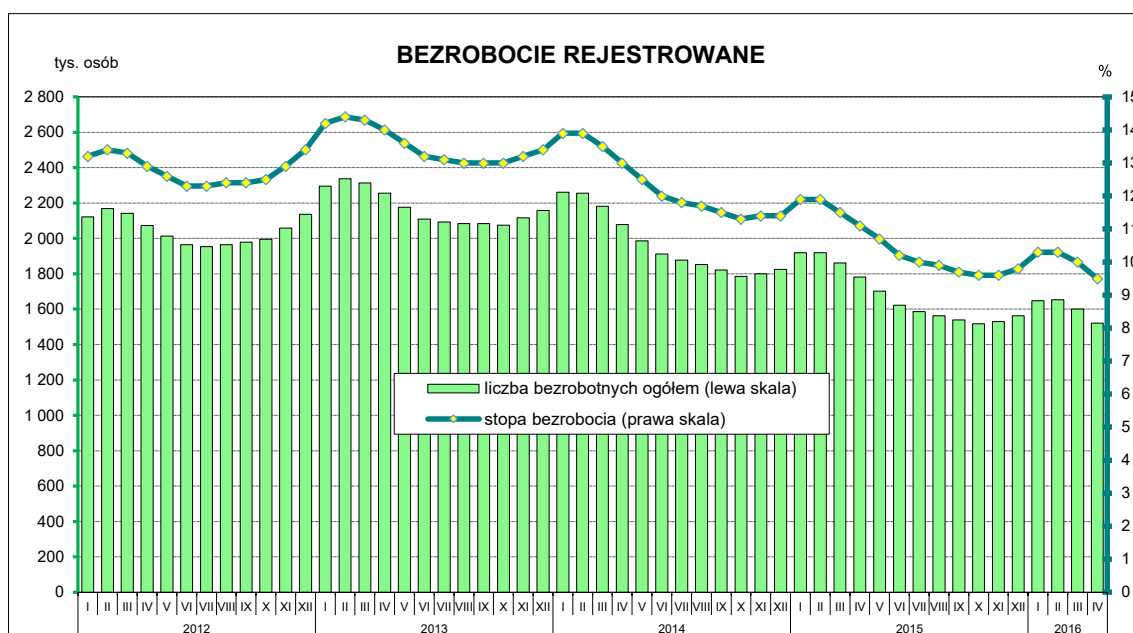
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu w kwietniu br., bardziej niż przeciętnie, zwiększyło się w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (wzrost o 6,4%), produkcją mebli (o 5,7%), produkcją wyrobów z metali oraz transportem lądowym i rurociągowym (po 4,8%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,4%), produkcją maszyn i urządzeń (o 3,3%) oraz produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,2%). Pogłębił się spadek zatrudnienia w przedsiębiorstwach zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego i węgla brunatnego (do 13,0%) oraz produkcją odzieży (do 2,8%), a zwolnił – w budowie budynków (do 2,2%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (do 1,8%).

W okresie styczeń–kwiecień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5719,7 tys. osób, tj. było o 2,7% wyższe od obserwowanego przed rokiem.

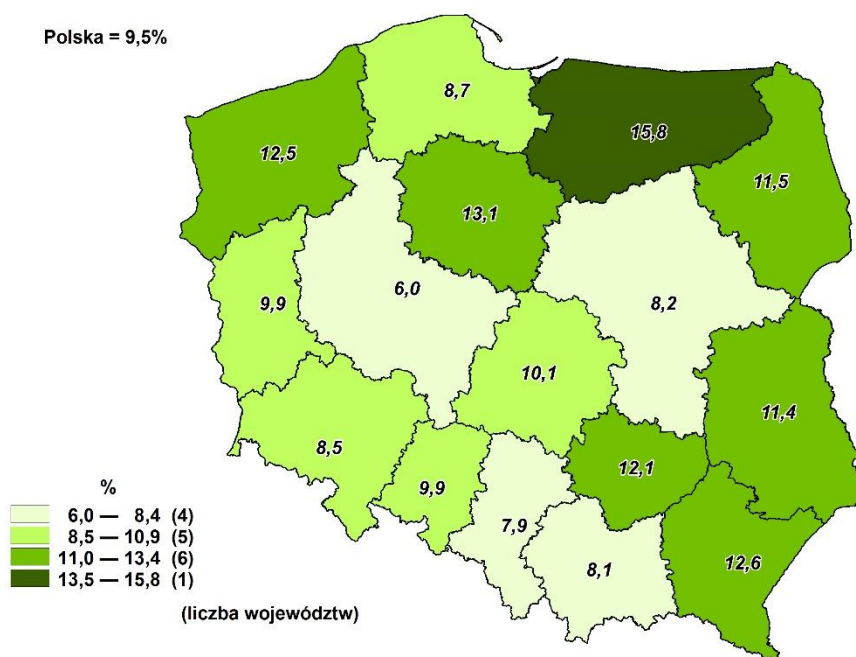
W końcu kwietnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1521,8 tys., tj. zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 4,9%, tj. o 78,6 tys.) i z analogicznym miesiącem ub. roku (o 14,6%, tj. o 260,4 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 9,5%, tj. o 0,5 p.proc. mniej niż przed miesiącem i o 1,6 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 6,0% w wielkopolskim do 15,8% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z marcem br. zmniejszyła się we wszystkich województwach; najbardziej w województwie zachodniopomorskim (o 0,8 p.proc.), a najmniej – w mazowieckim, śląskim i wielkopolskim (po 0,3 p.proc.). W porównaniu z kwietniem ub. roku stopa bezrobocia zmniejszyła się również we wszystkich województwach. W największym stopniu obniżyła się w województwie zachodniopomorskim (o 2,4 p.proc.), a w najmniejszym – w województwie lubelskim (o 1,0 p.proc.).

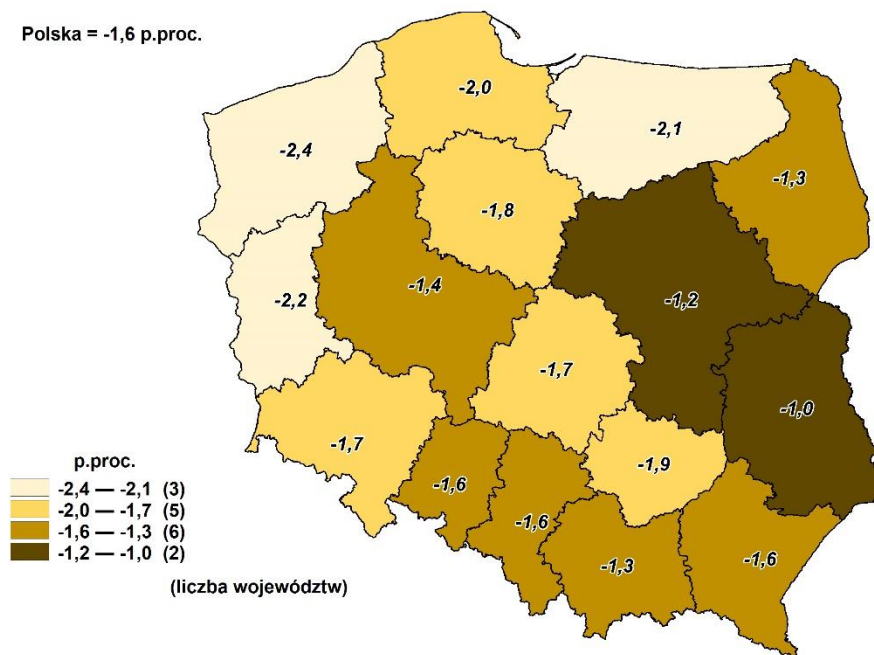
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu kwietnia 2016 r.

Polska = 9,5%

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Kwiecień 2016 r. do kwietnia 2015 r.

Polska = -1,6 p.proc.

W **strukturze bezrobotnych** zarejestrowanych udział kobiet był wyższy niż przed rokiem o 0,8 p.proc. i wyniósł 51,7% w końcu kwietnia br. Zwiększył się udział osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p.proc. do 30,8%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (o 1,6 p.proc. do 14,7%) oraz absolwentów (o 0,3 p.proc. do 2,4%). Udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku nie uległ istotnej zmianie i wyniósł 86,2%.

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, zmniejszył się udział następujących kategorii (w liczbie zarejestrowanych ogółem):

- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 2,1 p.proc. do 28,2%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia był niższy niż przed rokiem o 1,6 p.proc. i wyniósł 13,9%),
- osób długotrwale bezrobotnych² (o 1,3 p.proc. do 55,7% w końcu kwietnia br.).

Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych:

- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,2 p.proc. do 16,1%),
- niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 6,1%),
- posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (o 0,1 p.proc. do 0,2%),
- w wieku powyżej 50 roku życia (o 1,0 p.proc. do 27,5% w końcu kwietnia br.).

Osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w końcu kwietnia br. było 29,4 tys., co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 1,9% ogółu bezrobotnych.

W kwietniu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 172,8 tys., tj. była niższa niż przed miesiącem o 6,9% i niższa niż przed rokiem o 1,3%. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem o 2,2 p.proc. do 85,3%. Zwiększył się również udział osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Obniżył się natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych, osób dotychczas niepracujących, absolwentów, osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	IV 2015		IV 2016			IV 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni=100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	175,0	101,5	98,7	93,1	172,8	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni:							
zarejestrowani po raz kolejny	145,4	104,1	101,3	93,6	147,3	85,3	83,1
dotychczas niepracujący	29,2	95,8	78,5	88,2	22,9	13,3	16,7
w tym absolwenci ^a	17,8	95,7	79,5	77,7	14,2	8,2	10,2
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	9,2	90,9	82,6	100,2	7,6	4,4	5,3
zamieszkali na wsi	71,7	103,9	99,6	91,4	71,4	41,3	40,9
bez kwalifikacji zawodowych	52,3	101,8	97,0	93,3	50,7	29,4	29,9
długotrwale bezrobotni ^b	66,6	86,4	89,0	94,4	59,3	34,3	38,1

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

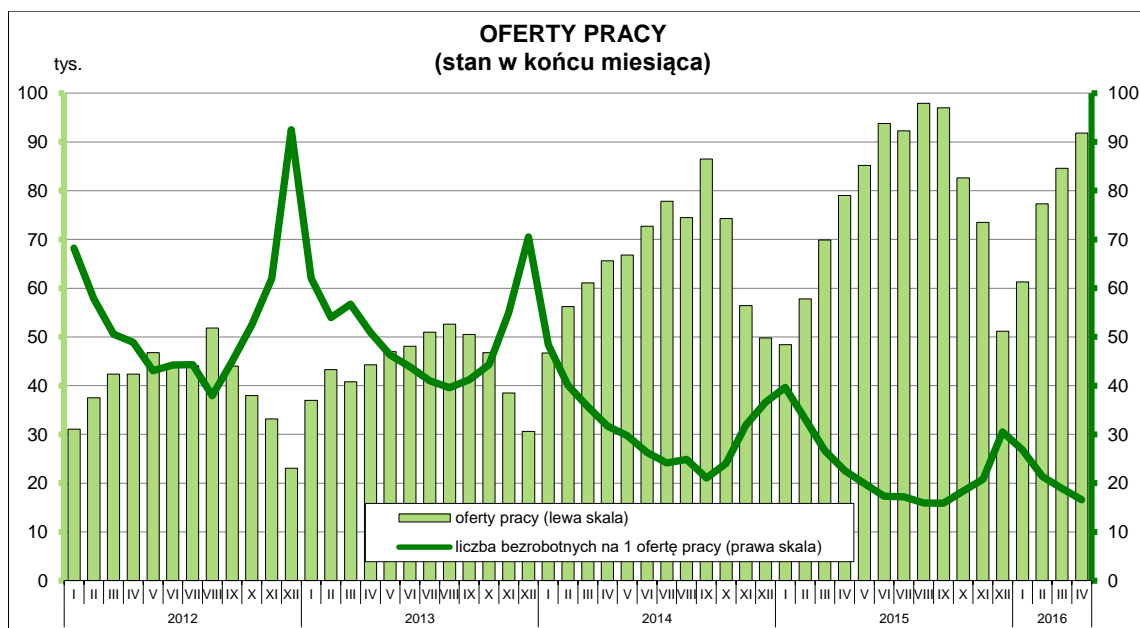
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w kwietniu br. **skreślono** 251,4 tys. osób, tj. więcej niż przed miesiącem (o 5,7%) i mniej niż przed rokiem (o 0,8%). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 125,9 tys. osób (tj. więcej niż przed miesiącem o 8,6% i więcej niż przed rokiem o 1,1%). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 1,0 p.proc. w skali roku, do 50,1%. Liczba osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną była niższa niż przed rokiem, natomiast zwiększyła się liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną. Spośród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł udział osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego. Zmniejszył się odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe. Udział osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego był zbliżony do notowanego przed rokiem.

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	IV 2015		IV 2016			IV 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni=100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	253,5	92,0	99,2	105,7	251,4	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni, którzy:							
podjęli pracę	124,5	99,5	101,1	108,6	125,9	50,1	49,1
niesubsydiowaną	104,0	98,3	90,7	104,9	94,3	37,5	41,0
subsidiowaną	20,5	105,8	153,9	121,1	31,6	12,6	8,1
rozpoczęli szkolenie lub staż	26,6	63,5	124,3	99,1	33,0	13,1	10,5
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy.....	55,5	87,3	77,0	104,5	42,7	17,0	21,9
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	15,5	102,6	110,4	108,0	17,1	6,8	6,1
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	2,8	88,1	59,6	101,5	1,7	0,7	1,1
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	3,0	97,5	94,5	101,0	2,8	1,1	1,2

W kwietniu br. do urzędów pracy zgłoszono 140,9 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. więcej niż przed miesiącem (o 0,2%) i przed rokiem (o 26,7%). Zwiększyła się liczba ofert zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego. Oferty z sektora publicznego stanowiły 13,0% ogółu ofert (wobec 17,5% w marcu br. i 16,1% przed rokiem). W końcu kwietnia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 20,1% ogółu ofert (wobec 21,4% przed miesiącem i 22,1% przed rokiem).

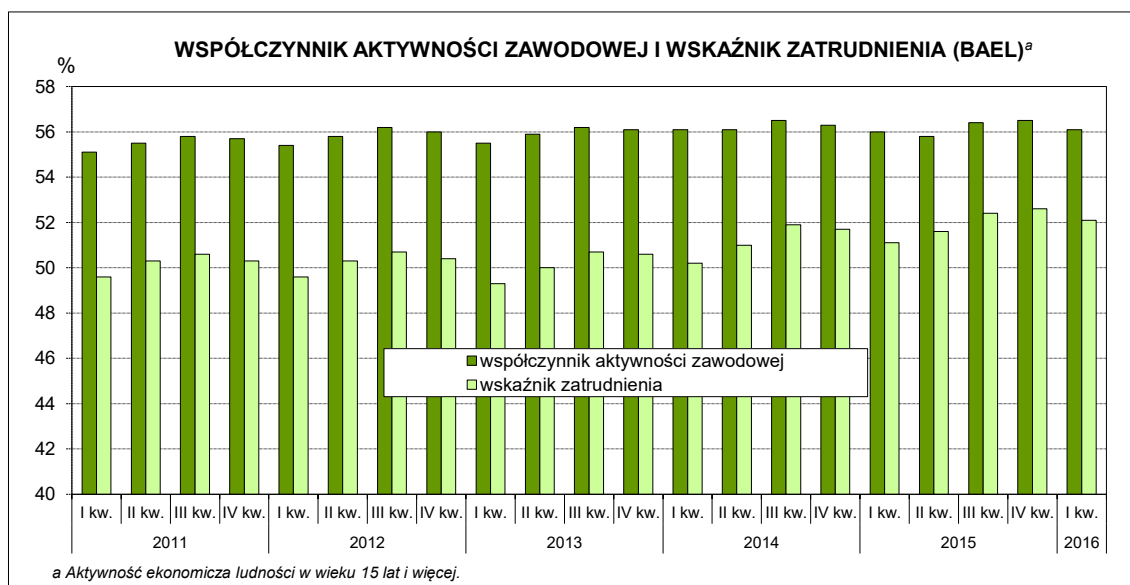

W końcu kwietnia br. zadeklarowano mniej niż przed miesiącem i przed rokiem zwolnień grupowych – 209 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 12,6 tys. pracowników, w tym 1,6 tys. osób z sektora publicznego (w końcu marca br. odpowiednio 204 zakłady, 13,3 tys. pracowników, w tym 1,8 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu kwietnia ub. roku – 188 zakładów, 24,6 tys. pracowników, w tym 4,1 tys. z sektora publicznego).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**⁴, liczba **aktywnych zawodowo** w I kwartale br. wyniosła 17215 tys. osób, tj. była niższa niż przed rokiem o 0,7%. Znacznie zmniejszyła się liczba bezrobotnych, natomiast liczba pracujących – zwiększyła się. **Współczynnik aktywności zawodowej** wyniósł 56,1%, tj. ukształtował się na poziomie nieco wyższym niż przed rokiem, ale niższym niż w poprzednim kwartale.

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

⁴ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

Liczba osób **pracujących** w I kwartale br. wyniosła 16012 tys., tj. zwiększyła się o 1,1% wobec notowanej przed rokiem, ale obniżyła się o 1,6% w porównaniu z poprzednim kwartałem. W odniesieniu do sytuacji sprzed roku więcej było zarówno pracujących mężczyzn, jak i kobiet (po 1,1%). Zwiększyła się liczba pracujących w sektorach: przemysłowym (o 2,7% do 4994 tys.) i usługowym (o 1,7% do 9266 tys.). W sektorze rolniczym notowano natomiast spadek liczby pracujących (o 6,6% do 1702 tys.). Więcej niż przed rokiem było pracujących w sektorze prywatnym (wzrost o 2,1% do 12252 tys.), ale mniej w sektorze publicznym (o 1,9% do 3760 tys.).

Wskaźnik zatrudnienia ogółem (dla osób w wieku 15 lat i więcej) w I kwartale br. wyniósł 52,1%, tj. był wyższy o 1,0 p.proc. niż przed rokiem i niższy o 0,5 p.proc. niż w poprzednim kwartale. Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁵) wyniósł on 69,6%, tj. zwiększył się zarówno w skali roku, jak i wobec notowanego w poprzednim kwartale (odpowiednio o 1,9 p.proc. i o 0,1 p.proc.). W porównaniu z I kwartałem ub. roku wskaźnik zatrudnienia wzrósł we wszystkich grupach wieku produkcyjnego: wśród osób w wieku 15–24 lata (o 2,8 p.proc. do 27,9%), 25–34 lata (o 0,4 p.proc. do 78,5%), 35–44 lata (o 1,2 p.proc. do 82,5%) oraz 45–59/64 lata⁶ (o 2,0 p.proc. do 66,9%). Poprawił się również wśród osób w wieku poprodukcyjnym, tj. 60/65 lat i więcej⁷ (o 0,2 p.proc. do 7,2%).

Liczba **osób bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 1203 tys., tj. zmniejszyła się w skali roku o 19,5% (przed rokiem notowano jej spadek odpowiednio o 19,1%), a w porównaniu z poprzednim kwartałem spadła o 0,6%. Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane

⁵ Dla kobiet 18–59 lat, dla mężczyzn 18–64 lata.

⁶ Dla kobiet 45–59 lat, dla mężczyzn 45–64 lata.

⁷ Dla kobiet 60 lat i więcej, dla mężczyzn 65 lat i więcej.

w urzędach pracy jako bezrobotne, wyniósł 67,2%, tj. zmniejszył się o 1,9 p.proc. w skali roku, ale zwiększył się o 1,2 p.proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Stopa bezrobocia według BAEL w I kwartale br. wyniosła 7,0%, tj. była o 1,6 p.proc. niższa w porównaniu z obserwowaną przed rokiem i o 0,1 p.proc. wyższa niż w ostatnim kwartale ub. roku. Wskaźnik ten na wsi wyniósł 7,6%, a w mieście 6,6%, przy czym w skali roku bardziej obniżył się na wsi (spadek o 1,7 p.proc.). W większym stopniu obniżyła się stopa bezrobocia wśród kobiet (o 1,8 p.proc. do 7,0%) niż wśród mężczyzn (o 1,5 p.proc. do 7,0%).

Najwyższą stopę bezrobocia według BAEL w I kwartale br. (w granicach od 10,8% do 10,0%) notowano w województwach: lubelskim, świętokrzyskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim. Najniższą stopę bezrobocia (od 5,3% do 5,8%) obserwowano natomiast w województwach: lubuskim, małopolskim, opolskim, śląskim i wielkopolskim. W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się w większości województw, z wyjątkiem lubelskiego i podlaskiego.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania kształtowały się następująco:

Okres badania	Ogółem	Miasto	Wieś	Mężczyźni	Kobiety
	bezrobotni				
	w tys.	w % ogółem			
2015 I kw.	1494	57,8	42,2	54,3	45,7
II kw.	1281	59,4	40,6	54,5	45,5
III kw.	1232	59,5	40,5	52,4	47,6
IV kw.	1210	57,2	42,8	53,9	46,1
2016 I kw. ^a	1203	56,6	43,4	54,9	45,1
	stopa bezrobocia w %				
2015 I kw.	8,6	8,2	9,3	8,5	8,8
II kw.	7,4	7,2	7,7	7,4	7,5
III kw.	7,1	6,9	7,3	6,7	7,5
IV kw.	6,9	6,5	7,6	6,8	7,1
2016 I kw. ^a	7,0	6,6	7,6	7,0	7,0

^a Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

W I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 15–24 lata (o 3,7 p.proc. do 19,6%), 25–34 lata (o 1,2 p.proc. do 7,9%), 35–44 lata (o 1,4 p.proc. do 5,2%) oraz 45 lat i więcej (o 1,7 p.proc. do 4,9%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁸) stopa bezrobocia wyniosła 7,1%, tj. była o 1,7 p.proc. niższa niż przed rokiem.

⁸ Dla kobiet 18–59 lat, dla mężczyzn 18–64 lata.

Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia ludności kształtowała się następująco:

Okres badania	Poziom wykształcenia				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
	w %				
2015.....I kw.	4,5	7,9	11,6	10,8	18,7
II kw.	3,6	6,9	10,2	9,3	17,7
III kw.	4,2	6,4	9,6	8,1	16,0
IV kw.	3,6	6,4	10,3	8,5	14,7
2016.....I kw. ^a	3,4	6,2	10,6	8,9	16,4

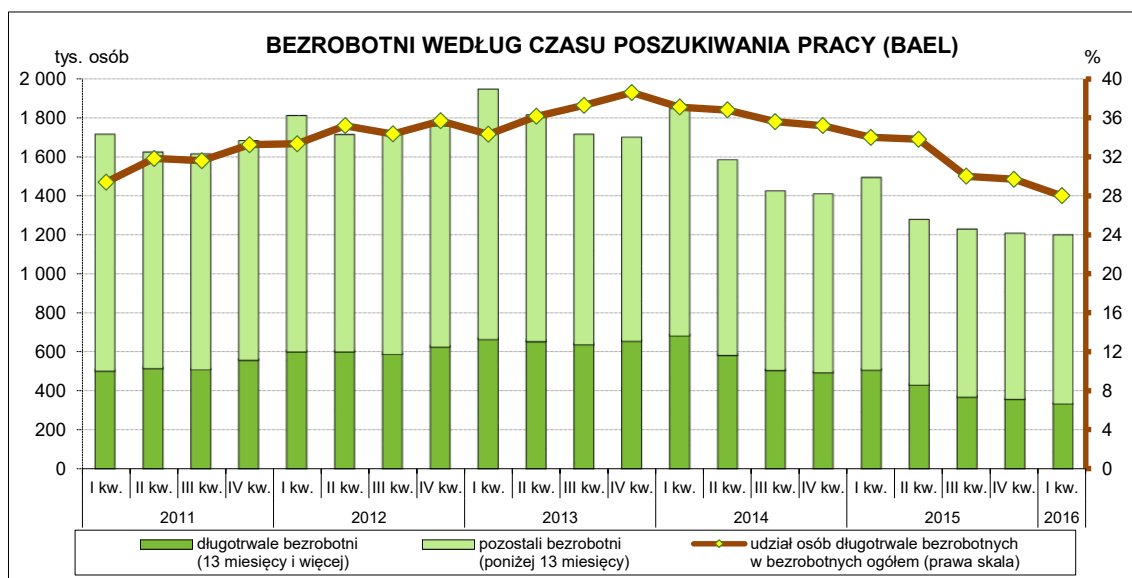
^a Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

We wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia stopa bezrobocia w I kwartale br. obniżyła się w skali roku, najbardziej wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – o 2,3 p.proc. do 16,4%, a najmniej – średnim ogólnokształcącym – o 1,0 p.proc. do 10,6%.

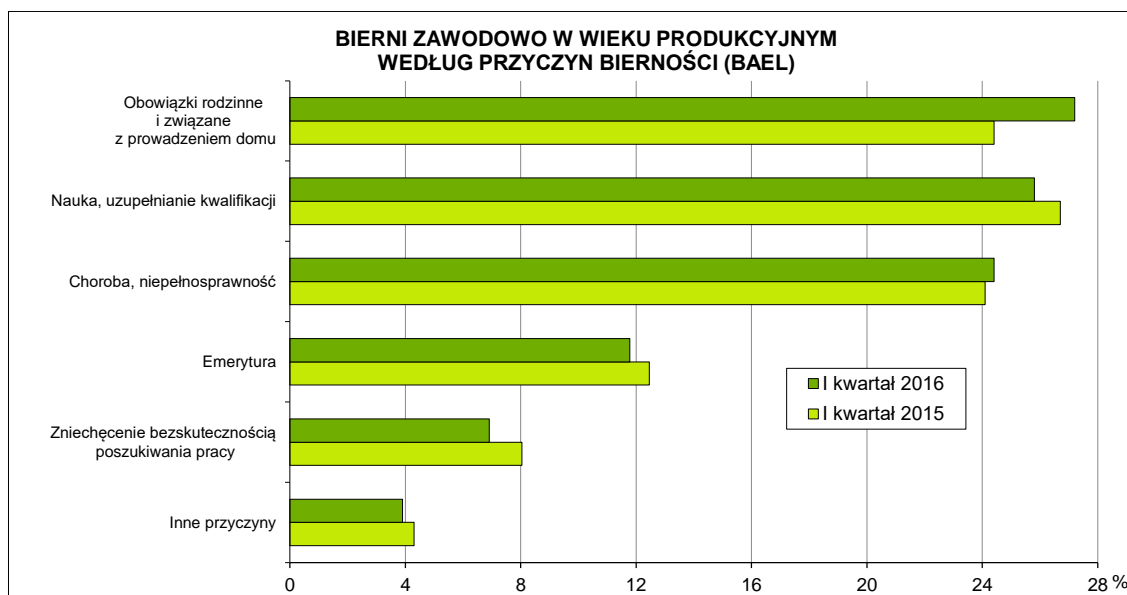
Wśród bezrobotnych w I kwartale br., podobnie jak w poprzednich okresach, dominowały osoby, które straciły pracę, przy czym ich udział zmniejszył się w skali roku (o 7,9 p.proc. do 39,6%). Wzrósł natomiast udział osób zamierzających powrócić do pracy po przerwie (o 5,1 p.proc. i wyniósł 34,0%), osób planujących podjąć pracę po raz pierwszy (o 1,6 p.proc. do 20,4%) oraz osób, które zrezygnowały z pracy (o 1,2 p.proc. do 6,0%).

Odsetek **osób długotrwale bezrobotnych** (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) w bezrobotnych ogółem zmniejszył się w skali roku o 6,0 p.proc. i wyniósł 28,0%. Przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 12,2 miesiąca przed rokiem do 11,2 miesiąca w I kwartale br.

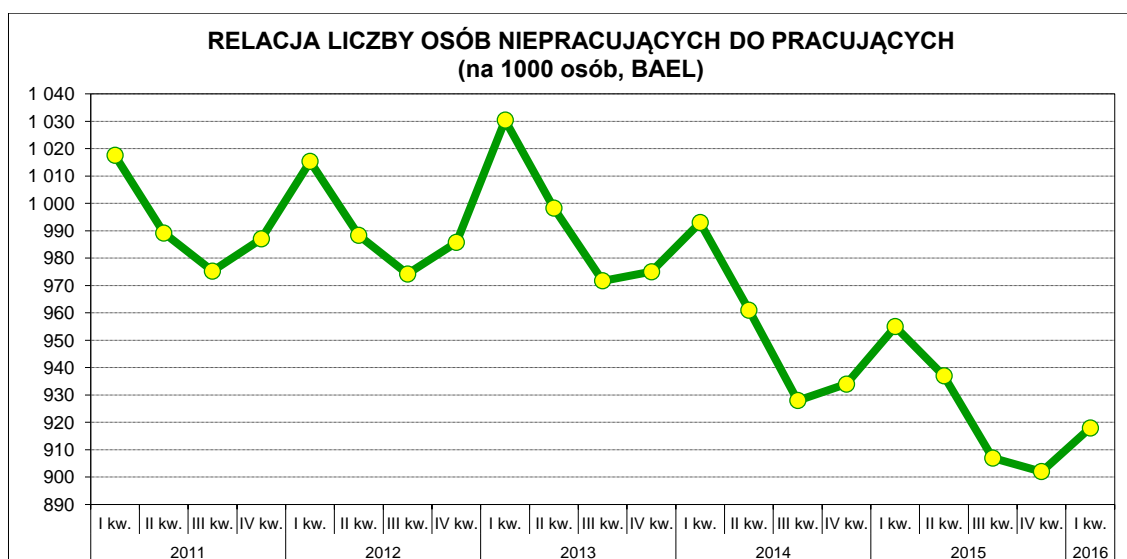

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** w I kwartale br. zmniejszyła się wobec notowanej przed rokiem o 4,1% do 5571 tys. Główną przyczynę bierności

zawodowej osób w wieku produkcyjnym stanowiły obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (27,2%, tj. o 2,8 p.proc. więcej niż przed rokiem). Zwiększył się również udział osób biernych zawodowo z powodu chorób i niepełnosprawności (o 0,3 p.proc. do 24,4%). Obniżył się natomiast udział osób biernych zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji (o 0,8 p.proc. do 25,8%), osób będących na emeryturze (o 0,7 p.proc. do 11,8%) oraz osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy (o 1,1 p.proc. do 6,9%).

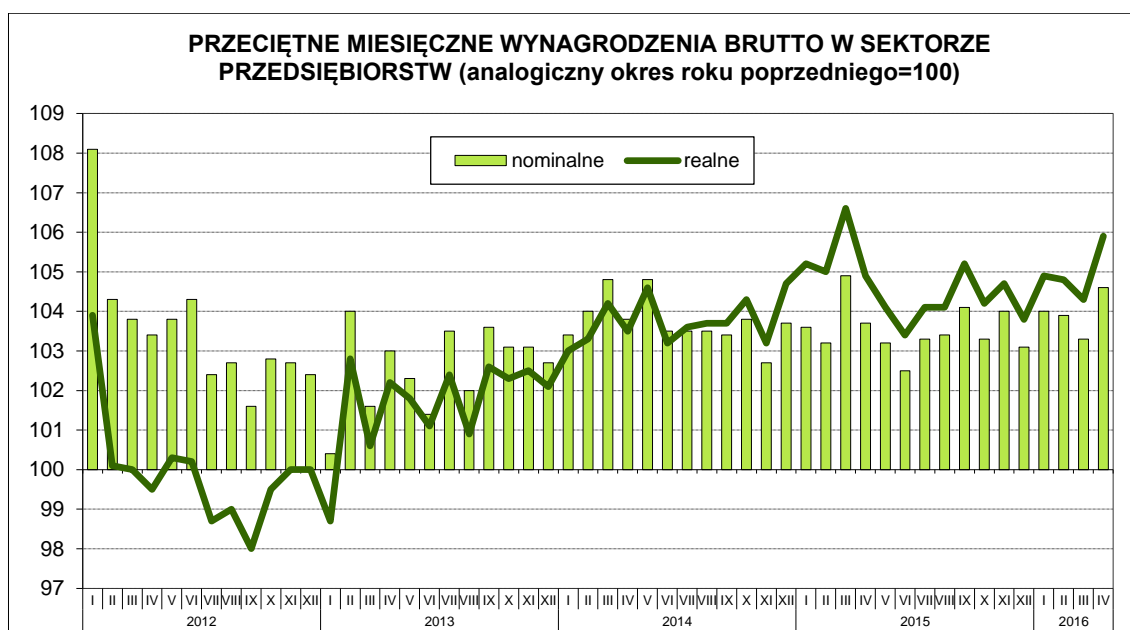

Relacja liczby osób niepracujących do pracujących poprawiła się w skali roku, ale pogorszyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem – w I kwartale br. na 1000 pracujących przypadało 918 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (przed rokiem 955, a w poprzednim kwartale – 902 osoby).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W kwietniu br. wzrost przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku oraz ich siły nabywczej był wyższy niż w poprzednich miesiącach. Dynamika przeciętnych miesięcznych emerytur i rent w obu systemach, zarówno w ujęciu nominalnym jak i realnym, nie odbiegała istotnie od notowanej przed miesiącem i była niższa niż przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁹ w kwietniu br. wyniosło 4313,57 zł i było wyższe niż przed rokiem o 4,6% (wobec wzrostu o 3,7% w kwietniu ub. roku). Wzrost płac obserwowano w większości sekcji, w tym najwyższy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,8%), informacji i komunikacji (o 8,7%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz budownictwie (po 6,6%). Niższe niż w kwietniu ub. roku były przeciętne płace w górnictwie i wydobywaniu (o 16,0%, na co wpłynęło przesunięcie terminu wypłat dodatkowych wynagrodzeń rocznych w tej sekcji). Przeciętne płace wzrosły we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w tym najbardziej w budowie budynków (o 9,8%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 9,7%), handlu detalicznym (o 8,3%) oraz handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 7,6%).

⁹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–kwiecień br. ukształtowało się na poziomie 4228,35 zł i było o 3,8% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wzrost podobny jak przed rokiem). Przeciętne płace wzrosły w większości sekcji, najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz obsłudze rynku nieruchomości (po 5,6%). Spadek odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 6,8%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	IV		I-IV		I-IV	
	w zł	analogiczny okres poprzedniego roku=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw	4313,57	104,6	103,7	103,8	103,8	4228,35
w tym:						
Przemysł	4283,92	102,6	103,0	103,2	102,7	4244,86
górnictwo i wydobywanie	6121,46	84,0	113,6	103,2	93,2	6106,28
przetwórstwo przemysłowe	4056,77	104,9	102,6	103,8	104,1	3994,14
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	6574,05	110,8	100,9	103,8	106,8	6927,98
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	4036,86	103,2	103,4	103,6	103,4	3975,73
Budownictwo	4391,40	106,6	106,8	105,2	104,9	4139,61
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	4059,21	106,6	103,6	104,8	104,7	3924,78
Transport i gospodarka magazynowa.....	3861,54	103,7	101,6	99,8	102,9	3776,66
Zakwaterowanie i gastronomia.....	2977,47	106,0	103,4	105,1	106,3	3045,95
Informacja i komunikacja	8118,17	108,7	107,9	105,2	105,1	7731,94
Obsługa rynku nieruchomości	4489,74	105,6	101,1	103,1	105,6	4447,75
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6443,25	105,8	103,6	105,2	105,6	6483,43
Administrowanie i działalność wspierająca	2978,34	102,4	107,2	106,9	103,7	2998,21

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

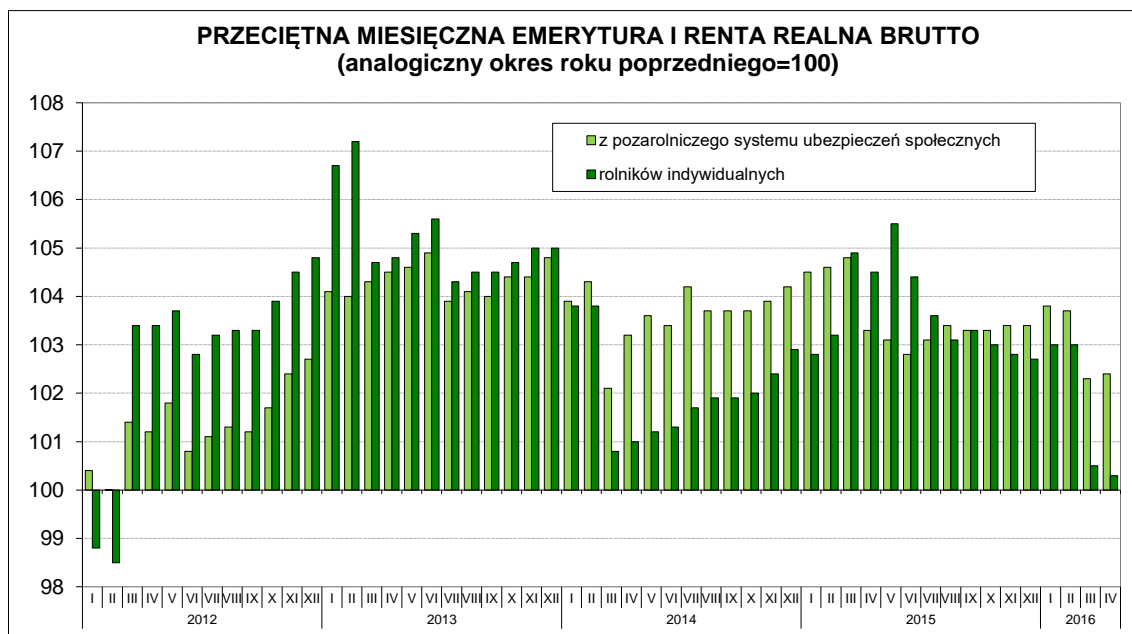
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–kwiecień br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,5% (przed rokiem wzrost o 5,0%).

W kwietniu br. **siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 5,9% (wobec wzrostu w kwietniu ub. roku o 4,9%). W okresie czterech miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 4,8% (wobec wzrostu o 5,4% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	IV 2016		I-IV 2016		I-IV 2016	
	w tys.	IV 2015=100	w zł	IV 2015=100	w zł	I-IV 2015=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7707,1	100,5	2084,05	101,6	2077,18	102,4
emerytury.....	5382,5	101,7	2205,33	101,4	2197,83	102,2
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	976,5	95,2	1657,23	101,1	1656,68	102,3
renty rodzinne.....	1348,1	99,6	1908,97	101,3	1903,23	102,3
Emerytury i renty rolników indywidualnych.....	1196,9	100,2	1197,82	99,5	1184,83	101,1

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w kwietniu br. była o 1,6% większa niż przed rokiem i wyniosła 2084,05 zł. W okresie styczeń–kwiecień br. ukształtowała się ona na poziomie 2077,18 zł (wzrost w skali roku o 2,4%). Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym w kwietniu br. była o 2,4% wyższa niż przed rokiem, a w okresie czterech miesięcy br. – o 3,0%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w kwietniu br. ukształtowała się na poziomie 1197,82 zł tj. o 0,5% niższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W okresie styczeń–kwiecień br. wyniosła ona 1184,83 zł, tj. o 1,1% więcej niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej

emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w kwietniu br. była o 0,3% wyższa niż przed rokiem, a w okresie czterech miesięcy br. zwiększyła się w skali roku o 1,7%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–kwiecień br. 675,0 mln zł, tj. o 11,5% mniej niż rok wcześniej. W kwietniu br. wypłacono bezrobotnym 170,6 mln zł, tj. o 2,5% mniej niż w marcu br. oraz o 12,8% mniej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w kwietniu br. 190,7 mln zł, tj. zmniejszyła się w skali roku (o 1,1%) i w skali miesiąca (o 0,7%). W okresie styczeń–kwiecień br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 764,8 mln zł, tj. o 0,7% wyższą niż przed rokiem.

W kwietniu br. zrealizowano 16,6 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 13,1 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 40,8 mln zł i była o 29,2% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku. W okresie styczeń–kwiecień br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 158,1 mln zł (wzrost o 30,6% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 16,1 tys. (wobec 12,6 tys. przed rokiem).

Ceny

W kwietniu br. nieco pogłębił się spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. Wolniej niż przed miesiącem rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych. W nieznacznie większym stopniu niż w marcu br. obniżyły się ceny odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem. Zmniejszyła się natomiast skala spadku cen towarów i usług w zakresie transportu. W porównaniu z poprzednim miesiącem, podobnie jak w marcu br., obserwowano wzrost cen konsumpcyjnych. Spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku nieznacznie osłabił się, natomiast spadek cen produkcji budowlano-montażowej był podobny jak przed miesiącem.

Według wstępnych danych, **cenę produkcji sprzedanej przemysłu** w kwietniu br. były wyższe niż **przed miesiącem** o 0,3%. Wzrost cen obserwowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 0,4%) oraz dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,3%). Spadły natomiast ceny w sekcji górnictwo i wydobywanie oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (po 0,8%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego znacznie wyższe niż przed miesiącem były ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 6,0%) oraz metali (o 2,3%). Wzrost cen notowano również w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,3%), chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz urządzeń elektrycznych (po 0,2%), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 0,1%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny produkcji wyrobów z metali. Niższe były natomiast ceny produkcji m.in. mebli (o 0,1%), maszyn i urządzeń, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych oraz papieru i wyrobów z papieru (po 0,3%). Spadek cen obserwowano także w produkcji artykułów spożywczych oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (po 0,4%), a także napojów (o 0,9%).

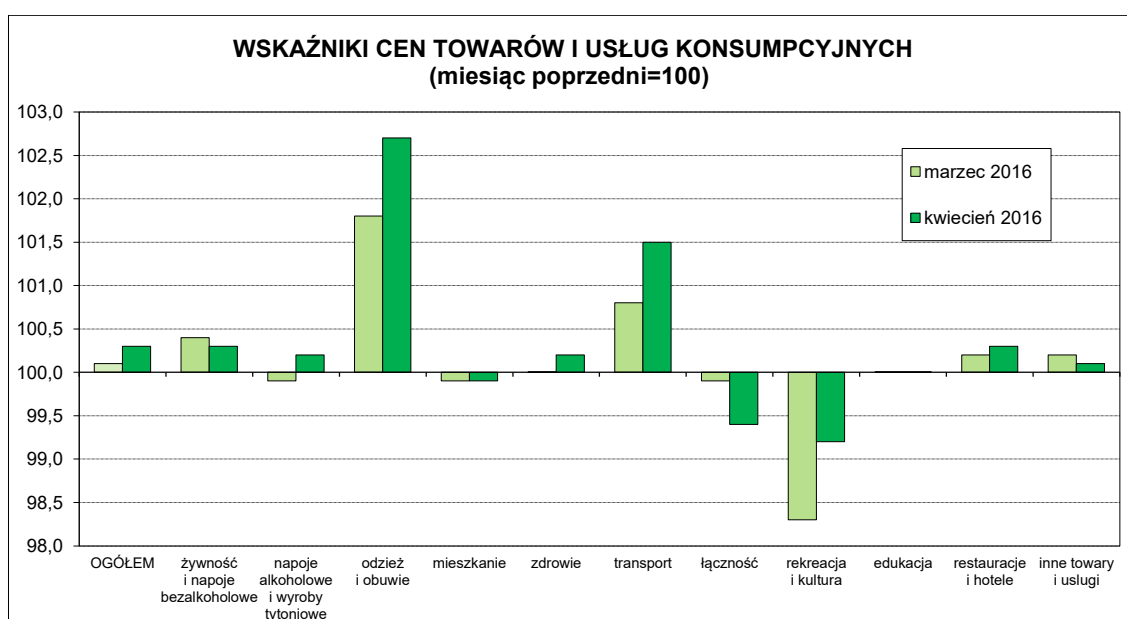
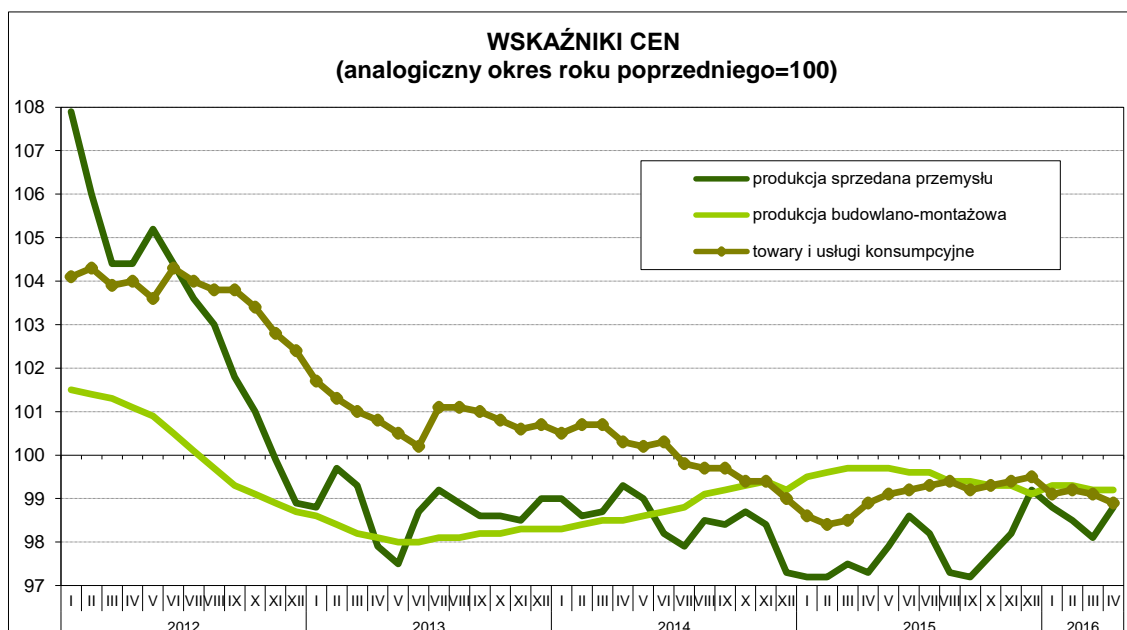
W kwietniu br. notowano spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 1,2% (wobec spadku o 1,9% w marcu br.). Obniżyły się ceny w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 9,9%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,1%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,7%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,1%). W przetwórstwie przemysłowym obniżono ceny produkcji m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 17,2%), metali (o 3,7%), napojów (o 2,8%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 2,7%), wyrobów z metali (o 0,8%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,7%). Spadły również ceny produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (po 0,2%), a także mebli (o 0,1%). Na niezmiennym poziomie kształtowały się ceny produkcji artykułów spożywczych. Wyższe niż przed

rokiem były natomiast ceny produkcji m.in. urządzeń elektrycznych (o 0,1%), maszyn i urządzeń (o 1,0%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,3%), papieru i wyrobów z papieru (o 4,1%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 5,1%).

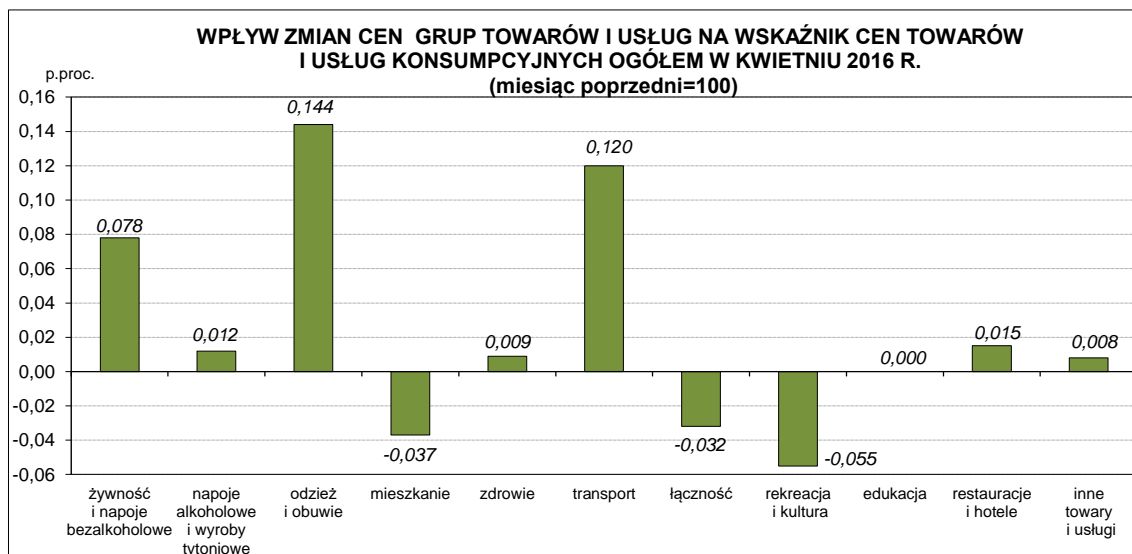
Szacuje się, że w kwietniu br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem, natomiast w skali roku obniżyły się o 0,8%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2015	Grudzień roku poprzedniego=100					
IV.....	99,5	99,9	99,3	100,8	100,7	99,8
2016	99,1	96,9	99,3	97,7	101,2	99,7
2015	Miesiąc poprzedni=100					
IV.....	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,0
V.....	100,4	97,9	100,5	100,0	100,6	99,9
VI.....	100,6	99,2	100,7	100,1	100,0	100,0
VII.....	99,6	97,7	99,6	100,1	99,9	99,9
VIII.....	99,3	98,2	99,3	99,7	100,1	99,9
IX.....	99,9	100,6	100,0	99,4	99,6	99,9
X.....	100,1	101,8	100,1	99,8	99,7	99,9
XI.....	100,0	98,3	100,0	100,1	99,9	99,9
XII.....	99,8	99,0	99,8	100,0	100,1	99,9
2016						
I.....	99,5	96,0	99,8	98,7	100,6	99,9
II.....	99,6	100,5	99,5	99,8	100,1	99,9
III.....	99,7	101,2	99,6	100,0	100,2	99,9
IV.....	100,3	99,2	100,4	99,2	100,3	100,0
2015	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
IV.....	97,3	101,8	96,6	101,1	101,5	99,7
V.....	97,9	99,0	97,3	101,1	101,8	99,7
VI.....	98,6	98,6	98,1	101,1	101,9	99,6
VII.....	98,2	94,2	98,0	101,1	101,5	99,6
VIII.....	97,3	92,7	96,9	100,8	101,5	99,4
IX.....	97,2	92,8	96,9	100,1	100,6	99,4
X.....	97,7	94,1	97,5	99,9	100,4	99,3
XI.....	98,2	92,8	98,1	99,8	100,5	99,3
XII.....	99,2	92,9	99,3	100,0	100,6	99,1
2016						
I.....	98,8	91,5	99,2	98,2	100,6	99,3
II.....	98,5	91,2	98,9	97,9	100,8	99,3
III.....	98,1	90,4	98,5	97,8	101,0	99,2
IV.....	98,8	90,1	99,3	96,9	101,1	99,2
I-IV.....	98,6	90,8	99,0	97,7	100,9	99,3

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu br. były wyższe niż przed miesiącem o 0,3%. Wzrosty cen odzieży i obuwia, towarów i usług w zakresie transportu oraz żywności i napojów bezalkoholowych wpłynęły na podwyższenie wskaźnika ogółem odpowiednio o 0,14 p.proc., 0,12 p.proc. i 0,08 p.proc. Spadki cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą oraz mieszkaniem obniżyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,06 p.proc. i 0,04 p.proc.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w kwietniu br. były wyższe niż przed miesiącem o 0,3%, przy czym żywność podrożała o 0,4%, natomiast ceny napojów bezalkoholowych nie uległy zmianie. Więcej niż w marcu br. konsumenci płacili za warzywa (o 2,6%), cukier (o 1,5%), mąkę pszenną (1,4%), oleje i tłuszcze (0,4%) oraz owoce (o 0,2%). Nieznacznie wyższe były również ceny ryżu, kasz i ziaren zbóż, pieczywa, a także ryb i owoców morza (po 0,1%). Niższe były natomiast ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,5%, w tym mleko potaniało o 0,8%, jogurty oraz jaja – po 0,7%, sery i twarogi – o 0,3%, a śmietana – o 0,1%). Obniżyły się również ceny mięsa (przeciętnie o 0,1%, w tym tańsze było mięso drobiowe – o 0,8%, wołowe – o 0,1%, przy niezmiennych cenach wędlin oraz wzroście cen mięsa wieprzowego – o 0,6%).

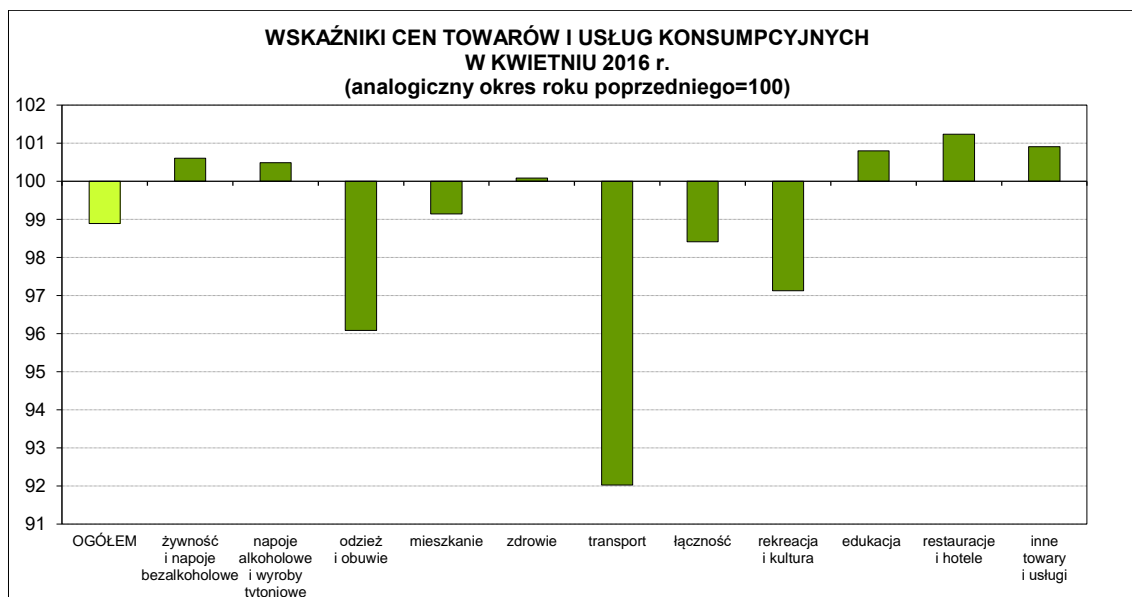
Wzrosły ceny obuwia oraz odzieży – odpowiednio o 4,0% i o 2,1%.

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w kwietniu br. były o 0,1% niższe niż w marcu br. Spadły ceny nośników energii (o 0,6%), w tym gazu – o 2,6% oraz opału – o 0,5%. Ceny energii elektrycznej nie zmieniły się, natomiast nieznacznie wzrosły ceny energii cieplnej (o 0,1%). Więcej niż przed miesiącem należało zapłacić za towary i usługi w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,4%). Wzrosły opłaty za zaopatrywanie w wodę oraz usługi kanalizacyjne (po 0,2%), a także za wywóz śmieci (o 0,1%).

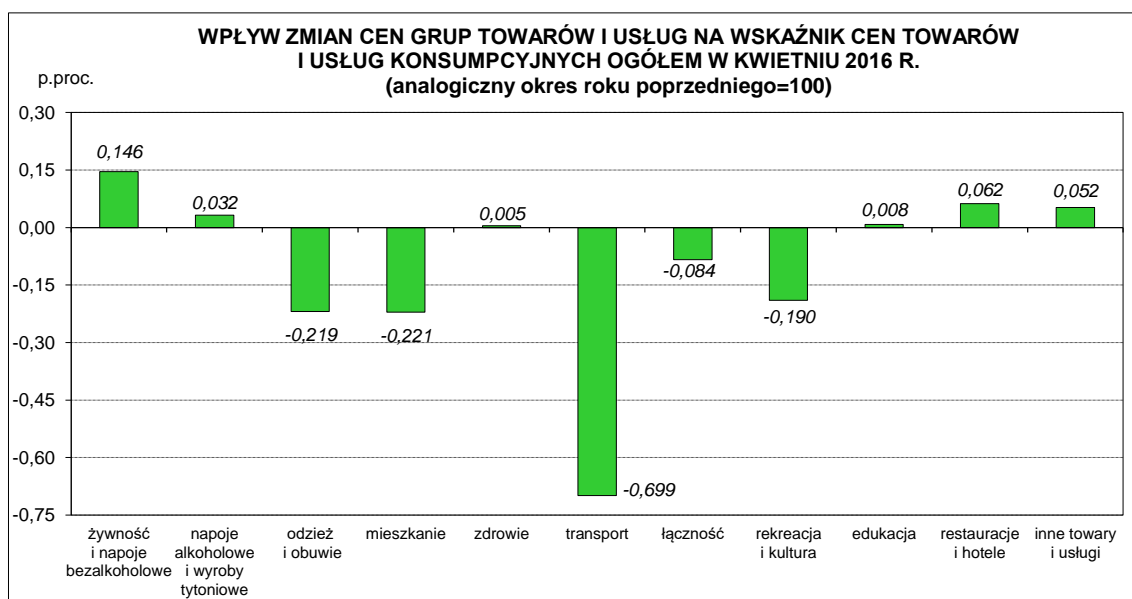
Opłaty związane ze zdrowiem wzrosły w kwietniu br. o 0,2%. Wyższe były opłaty za usługi lekarskie (o 0,3%), a także stomatologiczne i szpitalne (po 0,2%). Wzrosły również ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,1%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały opłaty za usługi sanatoryjne.

Ceny w zakresie transportu były wyższe niż przed miesiącem o 1,5%. Więcej niż w marcu br. konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 2,3%, w tym za benzynę – o 3,8%, olej napędowy – o 0,7%, przy spadku cen gazu ciekłego – o 2,6%). Droższe były również usługi transportowe (o 1,2%) oraz samochody osobowe (o 0,8%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą były niższe niż w marcu br. o 0,8%. Tańszy był sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 0,4%). Wzrosły natomiast ceny gazet i czasopism (o 1,5%), turystyki zorganizowanej (o 0,9%), książek (o 0,5%) oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 0,1%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu br. były niższe o 1,1% (w tym ceny towarów spadły o 1,6%, natomiast ceny usług wzrosły o 0,3%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały spadki cen towarów i usług związanych z transportem, mieszkaniem oraz odzieżą i obuwia, które obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,70 p.proc. oraz po 0,22 p.proc. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wpłynął na podwyższenie tego wskaźnika o 0,15 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoho- lowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2015 Grudzień roku poprzedniego=100											
IV.....	100,3	101,2	100,8	98,3	100,4	100,7	96,8	101,0	100,9	100,1	100,6
2016											
IV.....	99,8	102,0	100,5	99,0	99,4	98,3	95,3	99,5	98,5	100,0	100,6
2015 Miesiąc poprzedni=100											
IV.....	100,4	100,6	100,0	103,1	100,1	100,0	100,9	100,8	100,1	100,0	100,3
V.....	100,0	99,8	100,0	100,0	100,1	100,2	100,6	99,6	99,5	100,0	100,2
VI.....	100,0	100,1	100,1	99,2	100,0	100,1	100,8	99,3	100,5	99,9	100,1
VII.....	99,9	98,9	100,0	97,5	100,0	101,5	101,0	101,6	100,7	100,1	100,1
VIII.....	99,6	99,3	100,0	97,6	100,0	100,4	98,9	100,0	100,2	100,0	100,1
IX.....	99,7	100,6	100,0	100,9	99,7	99,9	96,8	99,8	98,2	100,5	100,1
X.....	100,1	100,4	100,0	103,3	100,0	100,0	98,7	99,7	99,7	100,3	99,9
XI.....	99,9	99,7	100,0	99,7	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	100,0	100,1
XII.....	99,8	99,9	100,0	99,0	100,0	100,0	99,2	100,0	99,8	100,0	100,1
2016											
I.....	99,5	101,0	100,1	96,4	99,6	98,2	95,0	100,1	100,5	100,0	100,0
II.....	99,9	100,3	100,3	98,2	100,0	99,9	98,1	100,1	100,5	100,0	100,1
III.....	100,1	100,4	99,9	101,8	99,9	100,0	100,8	99,9	98,3	100,0	100,2
IV.....	100,3	100,3	100,2	102,7	99,9	100,2	101,5	99,4	99,2	100,0	100,3
2015 Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
IV.....	98,9	97,5	101,1	94,9	100,6	101,1	90,9	104,9	101,0	101,2	101,3
V.....	99,1	97,8	100,9	95,1	100,6	101,0	92,0	104,6	101,1	101,2	101,3
VI.....	99,2	98,3	100,9	95,2	100,7	101,0	92,7	101,4	101,2	101,1	101,3
VII.....	99,3	98,3	100,9	95,5	100,7	102,5	93,0	101,8	100,9	101,1	101,3
VIII.....	99,4	99,3	100,9	95,9	100,6	102,7	91,7	100,5	101,1	101,0	101,4
IX.....	99,2	99,8	101,0	95,6	100,3	102,3	90,0	100,3	100,0	101,1	101,3
X.....	99,3	100,4	100,9	95,5	100,2	102,6	89,6	100,3	100,0	101,0	101,2
XI.....	99,4	100,1	100,9	95,4	100,3	102,6	91,8	100,9	99,4	100,9	101,2
XII.....	99,5	99,9	100,9	95,5	100,3	102,6	93,2	100,8	99,2	100,9	101,2
2016											
I.....	99,1	100,0	100,9	95,4	99,4	100,1	93,6	99,8	99,3	100,8	101,1
II.....	99,2	100,4	100,6	95,5	99,4	100,0	92,7	100,0	99,5	100,8	101,2
III.....	99,1	100,8	100,3	96,5	99,4	99,9	91,6	99,7	98,0	100,8	101,2
IV.....	98,9	100,6	100,5	96,1	99,1	100,1	92,0	98,4	97,1	100,8	101,2
I-IV.....	99,1	100,4	100,5	95,9	99,3	100,0	92,5	99,5	98,5	100,8	101,2

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w kwietniu br. wyniósł 0,6%, przy czym żywność podrożała o 0,7%, natomiast napoje bezalkoholowe potaniały o 0,6%. Więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono m.in. za cukier (o 27,6%), owoce (o 8,6%), warzywa (o 7,9%), ryby i owoce morza (o 2,4%), kasze i ziarna zbóż (o 2,3%), mąkę pszenną (o 0,7%), ryż oraz makarony i produkty makaronowe (po 0,4%), a także pieczywo (o 0,2%). Niższe były natomiast ceny m.in. olejów i tłuszczów (o 4,3%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 3,5%, w tym spadły ceny mleka – o 5,5%, serów i twarogów – o 3,8%, śmietany – o 2,7%, jogurtów – o 2,5% oraz jaj –

o 2,4%). Potaniało również mięso (przeciętnie o 2,1%, w tym mięso wieprzowe – o 3,8%, drobiowe – o 3,0%, wędliny – o 1,2%, przy wzroście cen mięsa wołowego – o 0,5%).

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (odpowiednio o 4,6% i 2,8%).

Ceny w zakresie mieszkania były niższe niż przed rokiem o 0,9%. Opłaty za nośniki energii spadły o 3,3%, w tym za gaz o 9,4%, opał o 3,5% oraz energię elektryczną o 1,9%. Wzrosły natomiast ceny energii cieplnej – o 1,0%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były niższe niż przed rokiem o 0,2%. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 4,5%, usługi kanalizacyjne – o 3,2% oraz zaopatrywanie w wodę – o 2,8%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem były nieznacznie wyższe niż przed rokiem (o 0,1%). Wzrosły opłaty za usługi stomatologiczne (o 2,8%), lekarskie (o 2,3%) oraz szpitalne (o 1,5%). Niższe były natomiast ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,3%) oraz usług sanatoryjnych (o 1,1%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w kwietniu br. były niższe niż przed rokiem o 8,0%. Ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu spadły przeciętnie o 12,2% (w tym ceny gazu ciekłego – o 18,5%, oleju napędowego – o 16,2% oraz benzyny – o 9,5%). Niższe były również ceny usług transportowych (o 4,2%) oraz samochodów osobowych (o 2,5%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą obniżyły się o 2,9%. Mniej niż przed rokiem płacono za książki (o 8,4%) oraz sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 2,9%). Wzrosły natomiast ceny usług w zakresie turystyki zorganizowanej oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty (po 2,7%), a także gazet i czasopism (o 2,2%).

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie maj 2015 r. – kwiecień 2016 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 0,9% (wobec 0,8% w okresie kwiecień 2015 r. – marzec 2016 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹⁰ spadły w tym okresie o 0,5%.

¹⁰ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2016 r. – struktura spożycia z 2014 r. w cenach grudnia 2015 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Rolnictwo

W kwietniu br. średnia temperatura powietrza dla Polski wyniosła 8,7°C i była o 1,3°C wyższa od średniej z lat 1971-2000. Średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 41 mm i była niższa o ok. 1% od średniej normy wieloletniej.

Na rynku rolnym w kwietniu br. odnotowano sezonowy spadek cen skupu podstawowych produktów rolnych, z wyjątkiem cen żywca wołowego. W porównaniu z kwietniem ub. roku wyższe były ceny skupu ziemniaków i żyta.

Warunki pogodowe w kwietniu br. na ogół sprzyjały powszechnie prowadzonym pracom polowym. Występujące w ciągu miesiąca chłodne dni spowalniały tempo wzrostu i rozwoju roślin. W wielu rejonach kraju niedobór opadów przyczynił się do pogorszenia warunków wilgotnościowych gleby, a potrzeby wodne upraw nie były w pełni zaspokojone.

W pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia prowadzono rozpoczęte w marcu siewy zbóż jarych, a pod koniec miesiąca na przeważającym obszarze kraju prace te zakończono. Stopniowo zaczęły pojawiać się wschody tych roślin. W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca powszechnie sadzono ziemniaki, wykonywano siew buraków cukrowych oraz rozpoczęto siew kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze kraju w trzeciej dekadzie kwietnia żyto i pszenżyto ozime, a nieco później pszenica ozima i trawy łąkowe, weszły w fazę strzelania w źdźbło. Pod koniec miesiąca rozpoczęło się kwitnienie rzepaku. W trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczęło się również kwitnienie drzew owocowych.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–IV 2016			IV 2016		
	w tys. t	VII 2014–IV 2015=100	udział skupu w zbiorach 2015 r. w %	w tys. t	IV 2015=100	III 2016=100
Ziarno zbóż^b	8376,2	96,8	33,9	543,9	105,2	106,3
w tym:						
pszenica	5769,2	95,4	52,6	428,1	115,5	105,9
żyto	732,9	93,2	36,4	30,7	74,0	96,1

^a W okresie styczeń-kwiecień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2015 r. – kwiecień 2016 r. był o 3,2% mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku. Dostawy pszenicy były mniejsze o 4,6%, a żyta – o 6,8% niższe. W bieżącym sezonie udział skupu zbóż w zbiorach 2015 r. wynosił 33,9% i był o 2,2 p.proc. większy od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. W kwietniu br., przy sezonowym wzroście skupu pszenicy (o 5,9%) i spadku skupu żyta (o 3,9%), skup zbóż ogółem był o 6,3%

większy niż przed miesiącem. W porównaniu z kwietniem ub. roku dostawy ziarna były o 5,2% wyższe.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2016		IV 2016		
	w tys. t	I-IV 2015=100	w tys. t	IV 2015=100	III 2016
Żywiec rzeźny ^b	1134,0	118,4	264,2	113,9	74,6
w tym:					
wołowy (z cielęcym)	67,8	99,8	16,8	102,7	87,0
wieprzowy	393,6	110,0	93,5	112,8	91,1
drobiowy	671,5	126,5	153,6	115,9	66,3
Mleko ^c	3604,6	108,9	941,7	106,4	102,2

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej cieplej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. producenci dostarczyli do skupu 1134,0 tys. ton **żywca rzeźnego** (w wbc), tj. o 18,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wpłynęły na to większe dostawy żywca drobiowego (o 26,5%) i wieprzowego (o 10,0%), przy nieznacznie zmniejszonych dostawach żywca wołowego (o 0,2%). W kwietniu br. dostawy żywca rzeźnego, przy sezonowym ograniczeniu skupu wszystkich podstawowych gatunków żywca, były o 25,4% mniejsze niż przed miesiącem, ale w porównaniu z kwietniem ub. roku były o 13,9% większe.

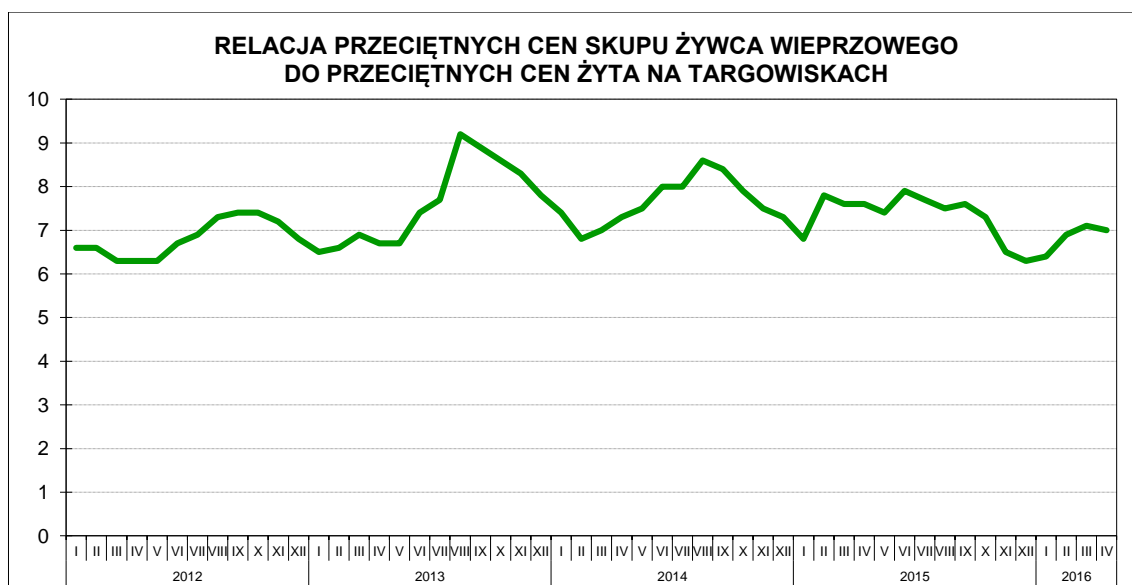
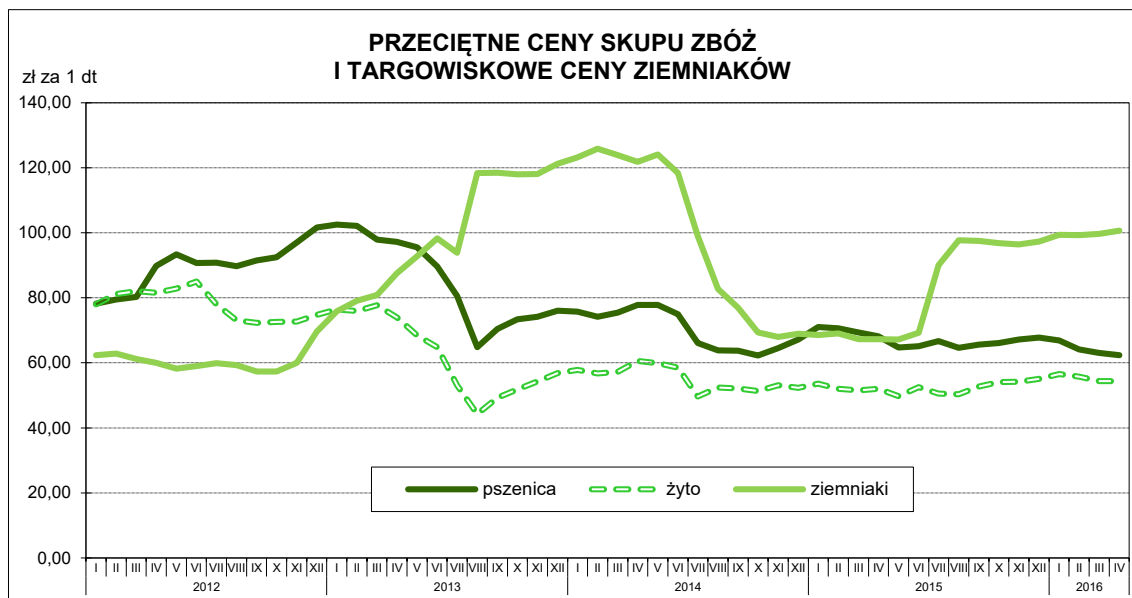
Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IV 2016			I-IV 2016		IV 2016			I-IV 2016	
	zł	IV 2015= =100	III 2016= =100	zł	I-IV 2015= =100	zł	IV 2015= =100	III 2016= =100	zł	I-IV 2015= =100
Pszonica za 1 dt ^a	62,37	91,5	98,9	64,07	91,7	75,76	100,1	99,1	76,44	100,5
Żyto za 1 dt ^a	54,35	104,5	100,0	55,35	106,0	58,45	100,3	98,5	59,67	102,3
Ziemiaki ^b za 1 dt.....	64,93	120,0	97,1	61,88	125,7	100,68	149,6	101,0	99,74	146,6
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło ^c (bez cieląt)	5,94	97,7	108,0	5,85	96,1	6,37	95,5	97,4	6,57	100,6
w tym młode bydło.....	6,23	99,2	109,4	6,11	96,4	6,79	97,4	97,4	7,00	101,3
trzoda chlewna.....	4,10	93,3	97,7	4,09	94,9	4,20	91,3	101,2	4,26	95,7
drób.....	3,62	94,3	98,1	3,66	93,8	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.....	.	x	x	.	x	147,33	89,8	101,2	143,73	91,5
Mleko za 1 hl.....	102,35	87,9	96,7	107,28	89,4	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne. ^c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W kwietniu br. przeciętna cena **pszenicy** była niższa niż przed miesiącem i przed rokiem (odpowiednio o 8,5% i o 1,1%). Średnia cena **żyta** nie uległa istotnej zmianie

w porównaniu z poprzednim miesiącem i była o 4,5% wyższa niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym odnotowano w porównaniu z poprzednim miesiącem nieznaczny spadek cen pszenicy i żyta oraz niewielki wzrost cen w skali roku.

W kwietniu br., przy podaży **ziemniaków** większej niż przed miesiącem (o 3,2%) i mniejszej niż przed rokiem (o 4,1%), średnia cena ziemniaków w skupie była niższa niż w marcu br. (o 2,9%), ale wyraźnie wyższa niż w kwietniu ub. roku (o 20,0%). Na targowiskach cena ziemniaków jadalnych była o 1,0% wyższa niż przed miesiącem i znacznie wyższa w porównaniu z kwietniem ub. roku (o blisko 50%).

W kwietniu br. wyhamowany został sezonowy wzrost **cen skupu żywca wieprzowego**, utrzymujący się od stycznia br. W porównaniu z kwietniem ub. roku za żywiec wieprzowy płacono mniej; w skupie o 6,7%, a na targowiskach – o 8,7%. Cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie w kwietniu br. równoważyła wartość 7,0 kg żyta

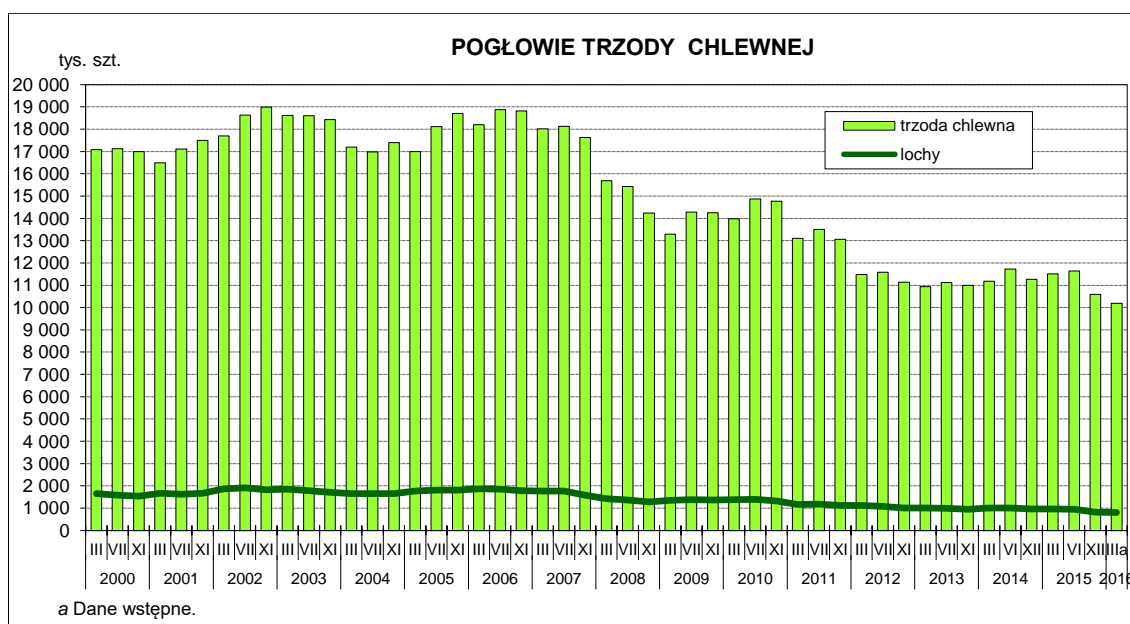
na targowiskach (wobec 7,1 przed miesiącem i 7,6 przed rokiem), co nadal nie zapewniało opłacalności tuczu świń. Ceny prosiąt w obrocie targowiskowym, przy ograniczonej krajowej podaży, utrzymywały się na niskim poziomie. Za prosięta do dalszego chowu płacono o 1,2% więcej niż w marcu br., ale o 10,2% mniej niż w kwietniu ub. roku.

Pogłowie trzody chlewnej kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2015		III 2016 ^a	
	VI	XII	III 2016 ^a	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys. szt.
Ogółem	99,3	94,0	88,5	10187,4
prosięta do 20 kg	97,0	90,9	87,1	2592,5
warchlaki od 20 do 50 kg	98,5	94,3	88,4	2765,9
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:				
na ubój	103,0	97,8	90,6	4006,3
na chów	93,9	85,2	83,7	822,8
w tym lochy	93,9	85,2	83,9	806,8
w tym prośne	92,9	83,6	83,4	540,9

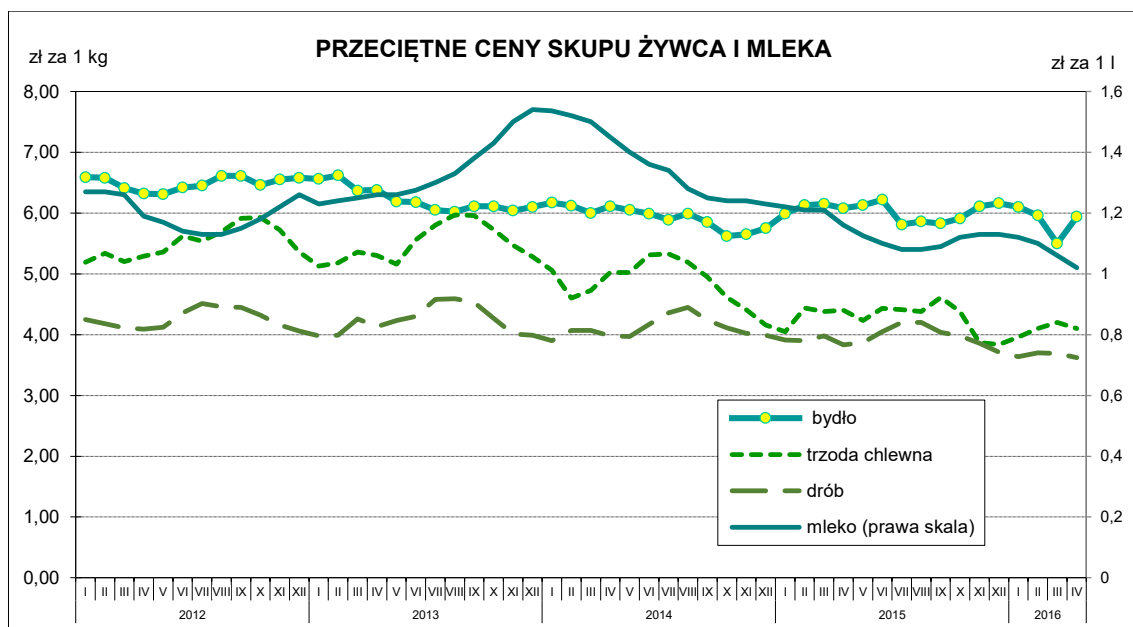
^a Dane wstępne.

Z przeprowadzonego w końcu marca br. reprezentacyjnego badania **trzody chlewnej** wynika, że **pogłowie** trzody wyniosło 10187,4 tys. sztuk i było mniejsze o 11,5% (tj. o 1324,3 tys. szt.) niż przed rokiem i o 3,8% (tj. o 402,8 tys. szt.) w stosunku do wyników z poprzedniego badania, przeprowadzonego w grudniu 2015 r. W porównaniu z wynikami sprzed roku, zmniejszyła się liczebność wszystkich grup użytkowych trzody chlewnej: prosiąt o 12,9%, warchlaków o 11,6%, trzody na ubój o 9,4%, trzody na chów o 16,3%, a loch o 16,1%, w tym loch prośnych o 16,6%.

Przeciętna cena **żywca drobiowego**, przy jego wysokiej krajowej podaży, w kwietniu br. była niższa niż przed miesiącem (o 1,9%) i przed rokiem (o 5,7%).

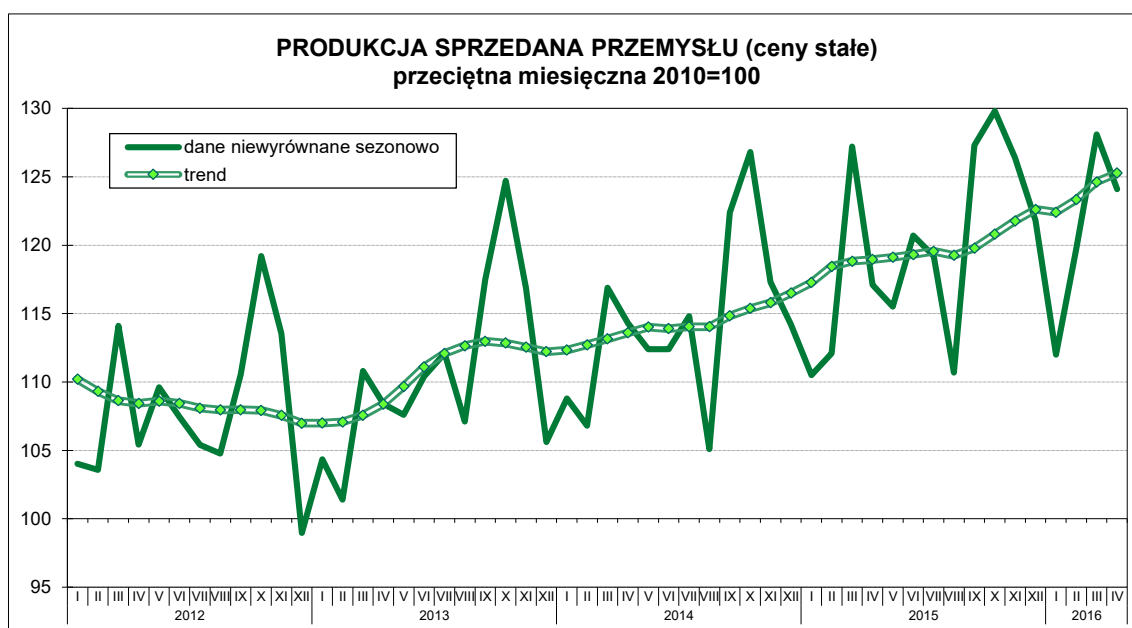
W kwietniu br., po spadku w trzech ostatnich miesiącach, **ceny skupu żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** wzrosły w porównaniu z marcem br. (odpowiednio o 8,0% i o 9,4%). W skali roku nadal były niższe (stosownie o 2,3% i o 0,8%). W obrocie targowiskowym przeciętne ceny żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego kształtowały się poniżej poziomu notowanego przed miesiącem i przed rokiem.

Od początku br. skupiono łącznie 3604,6 mln l **mleka**, tj. o 8,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przy utrzymującej się wysokiej podaży, ceny tego surowca wykazywały spadek. W kwietniu br. za 100 l mleka płacono ok. 102 zł, tj. mniej niż przed miesiącem i przed rokiem (odpowiednio o 3,3% i o 12,1%).

Przemysł

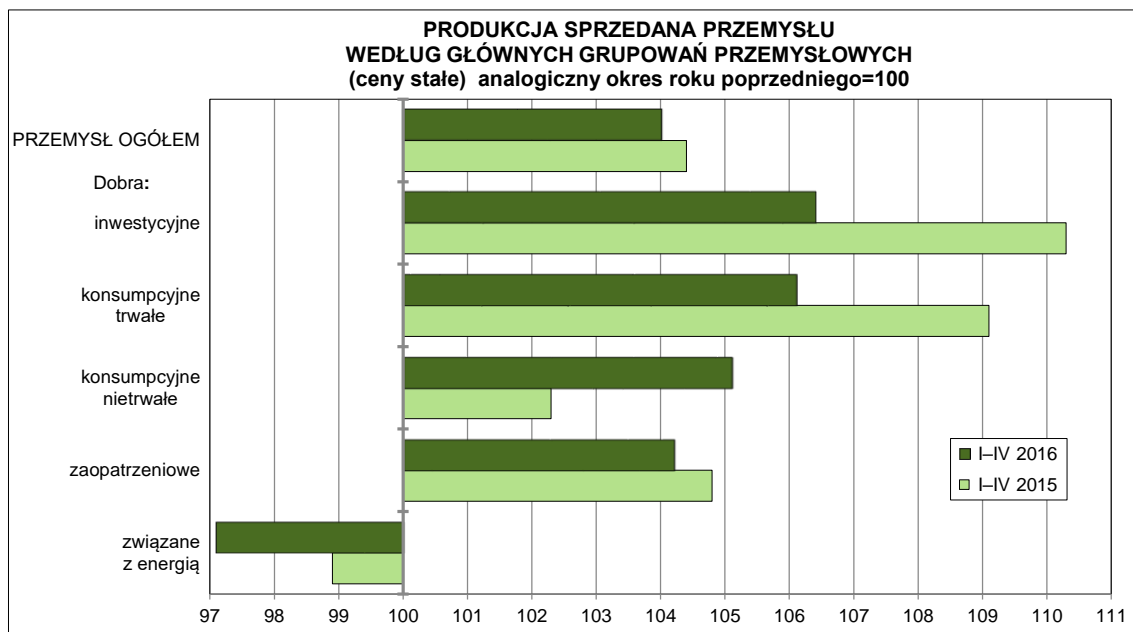
W kwietniu br. **produkcja sprzedana przemysłu**¹¹ była wyższa niż przed rokiem o 6,0% (wobec wzrostu o 0,7% w marcu br. oraz o 2,4% w analogicznym okresie ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja była wyższa niż w kwietniu ub. roku o 5,7%, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zwiększyła się o 2,4%.

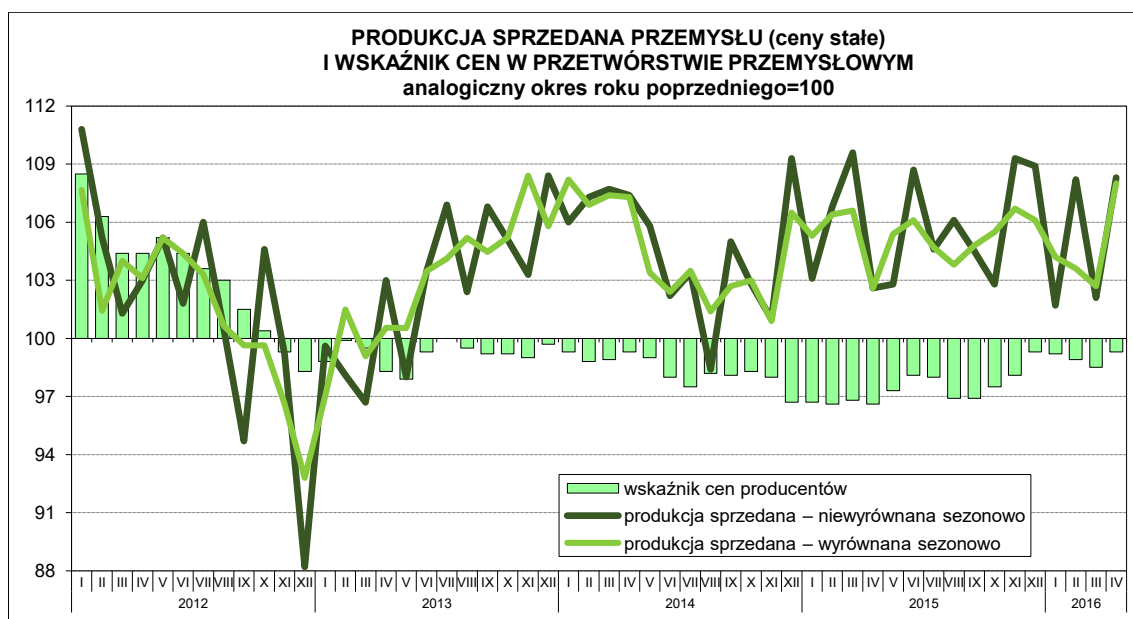
Wzrost produkcji sprzedanej notowano w przetwórstwie przemysłowym (o 8,3%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,6%). Obniżyła się natomiast produkcja w górnictwie i wydobywaniu (o 11,7%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,1%). W okresie styczeń–kwiecień br. produkcja sprzedana przemysłu była o 4,0% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 4,4%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–kwiecień br. była o 2,1% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 1,9% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,7%.

¹¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W większości **głównych grupowań przemysłowych** w okresie styczeń–kwiecień br. obserwowano wzrost produkcji w skali roku. Najbardziej zwiększyła się produkcja w zakresie dóbr inwestycyjnych – o 6,4% oraz konsumpcyjnych trwałych – o 6,1%. Sprzedaż dóbr konsumpcyjnych nietrwałych była wyższa niż przed rokiem o 5,1%, a zaopatrzeniowych – o 4,2%. Zmniejszyła się natomiast produkcja dóbr związanych z energią – o 2,9%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	IV	I-IV	IV	I-IV		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Przemysł	102,4	104,4	106,0	104,0	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie.....	104,3	99,6	88,3	92,5	3,1	3,7
przetwórstwo przemysłowe.....	102,6	105,6	108,3	105,2	86,4	85,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę..	98,1	96,6	89,9	97,3	8,2	8,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	104,5	103,2	104,6	103,6	2,3	2,3
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego.....	116,5	101,7	87,1	95,3	1,5	1,8
produkcja artykułów spożywczych.....	93,0	100,9	108,2	105,1	16,0	15,7
produkcja napojów.....	101,1	99,3	96,8	98,1	1,4	1,5
produkcja odzieży.....	108,2	102,4	108,6	109,0	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	101,9	103,7	107,5	104,3	2,7	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	104,2	106,4	108,7	104,3	3,2	3,0
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej.....	105,4	101,4	94,4	96,2	3,9	5,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	97,9	101,9	105,5	103,0	4,8	4,8
produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	109,1	101,8	100,5	101,3	1,1	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	104,4	105,9	111,2	108,5	6,6	6,1
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	102,2	104,8	112,7	106,5	3,6	3,5
produkcja metali.....	101,2	103,9	103,4	99,9	3,7	4,0
produkcja wyrobów z metali.....	104,3	105,6	111,8	109,2	6,5	6,2
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	105,1	112,5	111,3	107,5	3,0	2,9
produkcja urządzeń elektrycznych.....	113,3	112,1	109,2	105,1	4,3	4,2
produkcja maszyn i urządzeń.....	104,6	106,0	106,3	100,7	3,2	3,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	110,6	112,5	112,5	107,8	11,9	11,0
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	102,4	104,0	101,0	104,8	1,4	1,3
produkcja mebli.....	105,5	109,1	118,4	113,2	3,3	3,0

W kwietniu br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 26 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

- mebli – o 18,4%,
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 12,7% (w tym szkła i wyrobów ze szkła – o 10,2%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 12,5% (m.in. części i akcesoriów do pojazdów silnikowych – o 13,4%),
- wyrobów z metali – o 11,8% (m.in. metalowych elementów konstrukcyjnych – o 13,8%),

- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych - o 11,3% (w tym sprzętu (tele)komunikacyjnego - o 19,1%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - o 11,2% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych - o 11,9%),
- urządzeń elektrycznych - o 9,2% (m.in. elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej - o 13,4%),
- papieru i wyrobów z papieru - o 8,7% (m.in. masy włóknistej, papieru i tektury - o 8,7%),
- wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny - o 7,5% (w tym wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania - o 10,5%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych - o 5,5% (w tym farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających - o 18,9%).

Spadek sprzedaży w skali roku notowano m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego - o 12,9% oraz w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej - o 5,6% i napojów - o 3,2%.

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca blisko 16% produkcji sprzedanej przemysłu) w kwietniu br. była o 8,2% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 7,0%). Sprzedaż zwiększyła się w większości grup, w tym najbardziej w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw - o 16,9%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków - o 11,2%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa - o 10,6%, a także w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych - o 9,5%. Wzrost notowano również w produkcji pozostałych artykułów spożywczych - o 7,3%, w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich - o 3,7% oraz gotowych pasz i karmy dla zwierząt - o 2,5%. Spadła natomiast produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego - o 3,8% oraz wyrobów piekarskich i mącznych - o 0,8%.

Z obserwowanych w kwietniu br. 264 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 174 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. cukru, papierosów, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, soków z owoców i warzyw, mięsa drobiowego, zmywarek do naczyń, masła, pralek automatycznych, wędlin, opon, chłodziarek i zamrażarek, tarcicy liściastej, produktów uboju trzody chlewnej, cementu, obuwia, farb i lakierów, benzyny silnikowej, odkurzaczy, wyrobów z gumy, kuchni elektrycznych, tarcicy iglastej, rowerów, mleka, produktów uboju bydła i cieląt, serów niedojrzewających i twarogu, samochodów osobowych, piwa oraz płyt pilśniowych. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 87 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. wagonów kolejowych towarowych, margaryny oraz produktów do smarowania, komputerów, wyrobów walcowanych na gorąco, pestycydów, węgla kamiennego, win owocowych, ciągników rolniczych, miedzi rafinowanej, kuchni gazowych z piekarnikiem,

olejów opałowych, olejów napędowych, węgla brunatnego, serów podpuszczkowych dojrzewających, koksu, pojazdów do transportu publicznego, stali surowej, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, mydła, przerobu ropy naftowej, gazu ziemnego.

W I kwartale br. przedsiębiorstwa przemysłowe¹² uzyskały lepsze niż przed rokiem **wyniki finansowe**. Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 1,8% do 21,5 mld zł, wynik finansowy brutto wzrósł o 4,5% do 21,6 mld zł, a netto – o 5,8% do 18,4 mld zł. Lepsze niż przed rokiem wyniki netto notowano w sekcjach dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 15,5% oraz przetwórstwo przemysłowe – o 7,6%; poprawę obserwowano także w górnictwie i wydobywaniu (z minus 255,0 mln zł do minus 69,0 mln zł). Pogorszenie wyniku netto notowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,6%). Spośród działań przetwórstwa przemysłowego wyższy niż przed rokiem wynik finansowy netto uzyskano m.in. w produkcji wyrobów tekstylnych, metali, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, chemikaliów i wyrobów chemicznych, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, mebli, wyrobów z metali, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, papieru i wyrobów z papieru oraz artykułów spożywczych. Obniżyły się wyniki finansowe netto m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, napojów, urządzeń elektrycznych, maszyn i urządzeń oraz wyrobów farmaceutycznych.

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży w przemyśle ogółem, podobnie jak przed rokiem, wyniósł 6,8%. Poprawiły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 6,4% przed rokiem do 6,7%) i netto (z 5,4% do 5,7%). Zmniejszył się wskaźnik poziomu kosztów (z 93,6% do 93,3%). Niższy niż przed rokiem był wskaźnik płynności finansowej I stopnia (wyniósł 36,4% wobec 38,1%) oraz II stopnia (104,6% wobec 108,3%). Udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych zwiększył się w skali roku (z 74,4% do 75,2%), jednak udział ich przychodów w przychodach podmiotów ogółem zmniejszył się (z 85,2% do 79,6%).

Nakłady inwestycyjne¹³ w przemyśle w I kwartale br. wyniosły 14,1 mld zł i były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,0% (wobec wzrostu o 28,8% przed rokiem). Obniżyły się nakłady m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, przy wzroście w przetwórstwie przemysłowym oraz górnictwie i wydobywaniu.

¹² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

¹³ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

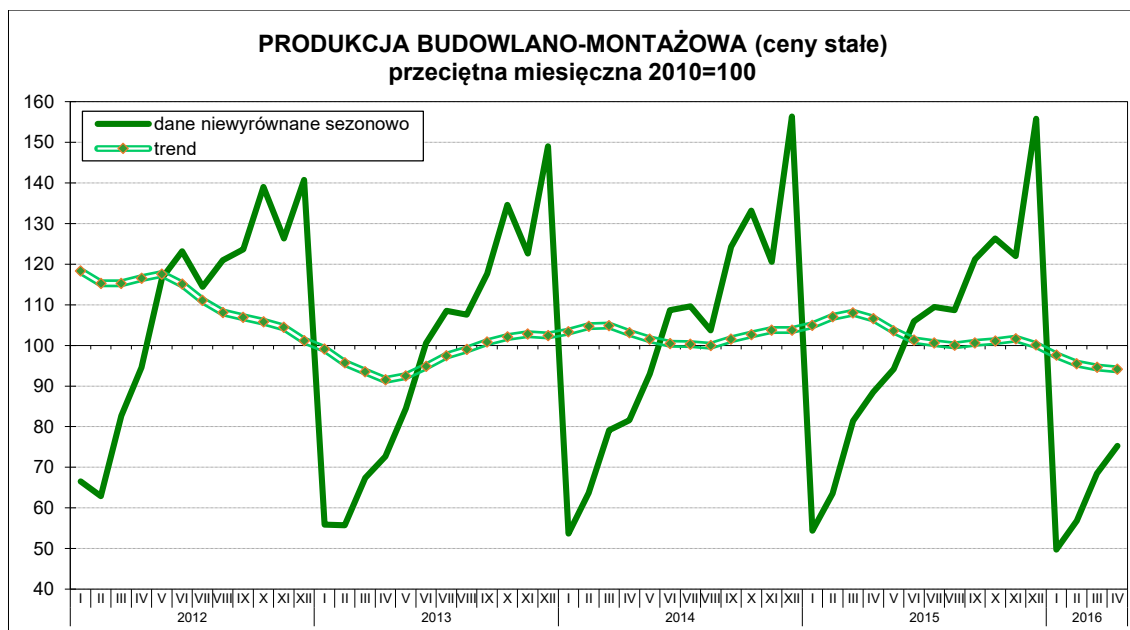

W maju br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach. Zbliżone do notowanych w kwietniu br. są optymistyczne wskazania dotyczące bieżącego portfela zamówień (w tym lepsze niż w kwietniu są oceny portfela zagranicznego) oraz produkcji. Pozytywne prognozy w tych obszarach są ostrożniejsze niż przed miesiącem. Nieznacznie poprawiły się negatywne oceny bieżącej sytuacji finansowej, przy niewielkim osłabieniu pozytywnych prognoz w tym zakresie. W najbliższych trzech miesiącach przedsiębiorcy nie przewidują istotnych zmian w zatrudnieniu. Możliwy jest nieznaczny wzrost cen wyrobów przemysłowych.

Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Wzrost zapasów w skali miesiąca zgłaszają m.in. przedsiębiorstwa produkujące wyroby farmaceutyczne, zajmujące się pozostałą produkcją wyrobów, wytwarzające wyroby z drewna, korka, słomy oraz wikliny, produkujące pozostały sprzęt transportowy oraz zajmujące się poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji. Spadek zapasów sygnalizowany jest natomiast m.in. przez producentów papieru i wyrobów z papieru oraz maszyn i urządzeń.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa¹⁴ zrealizowana na terenie kraju w kwietniu br. była o 14,8% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,5% w analogicznym miesiącu ub. roku i spadku o 15,8% w marcu br.). Wyniki finansowe przedsiębiorstw budowlanych w I kwartale br. były znacznie gorsze niż przed rokiem.

Spadek produkcji w skali roku odnotowano we wszystkich działach budownictwa, największy w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 31,5%, po wysokim wzroście przed rokiem). Produkcja w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne obniżyła się o 4,8%, a w specjalizujących się w budowie budynków – spadła o 3,3%. Mniejsza niż przed rokiem była zarówno sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 15,8%), jak i inwestycyjnym (o 14,3%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem w kwietniu br. była o 15,3% niższa niż przed rokiem i o 0,6% niższa niż przed miesiącem.

W okresie styczeń–kwiecień br. produkcja budowlano-montażowa obniżyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 13,1% (wobec wzrostu o 5,1% przed rokiem).

¹⁴ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

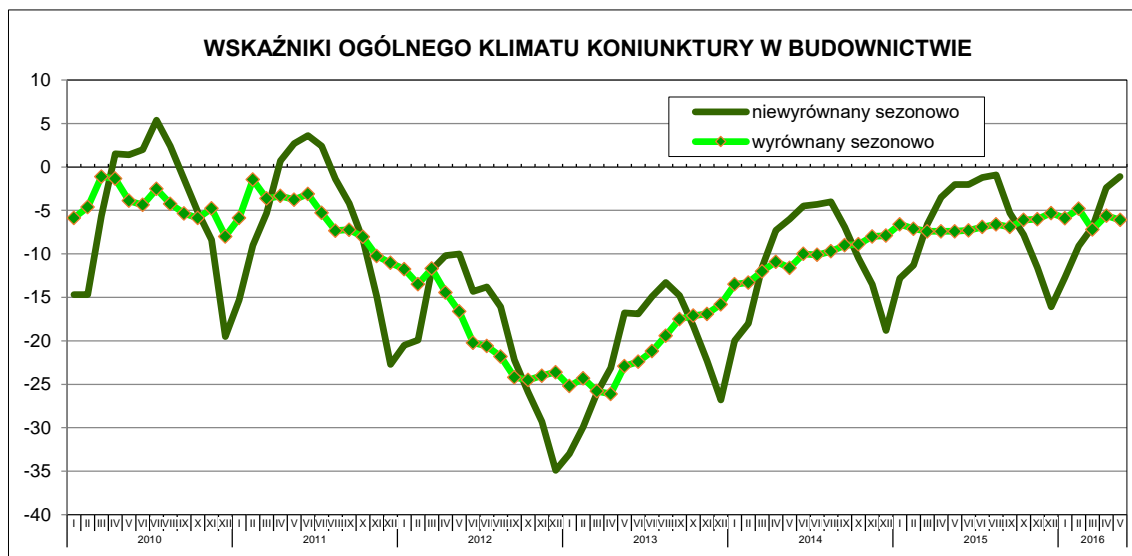
Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	IV	I-IV	IV	I-IV		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Ogółem	108,5	105,1	85,2	86,9	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	105,0	103,4	85,7	87,6	65,1	64,6
remontowym	115,1	108,5	84,2	85,7	34,9	35,4
Budowa budynków	95,3	99,1	96,7	92,9	39,9	37,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	131,4	114,7	68,5	77,9	29,5	33,0
Roboty budowlane specjalistyczne	100,3	103,7	95,2	89,3	30,6	29,5

W I kwartale br. **sytuacja finansowa przedsiębiorstw**¹⁵ prowadzących działalność w zakresie budownictwa pogorszyła się w stosunku do obserwowanej w analogicznym okresie ub. roku. Przedsiębiorstwa uzyskały niższe wyniki finansowe brutto oraz netto (spadek odpowiednio o 34,7% do 308,9 mln zł oraz o 48,3% do 188,3 mln zł). Wpłynęły na to głównie znacznie gorsze niż przed rokiem ujemne wyniki jednostek specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Słabsze niż przed rokiem były wskaźniki rentowności, co było spowodowane głównie znacznym pogorszeniem ujemnych wskaźników rentowności w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży w budownictwie ogółem obniżył się z 1,4% do 0,4%, rentowności obrotu brutto – z 2,7% do 1,9%, a obrotu netto – z 2,0% do 1,2%. Bardziej niekorzystnie niż przed rokiem ukształtował się wskaźnik poziomu kosztów ogółem (98,1% wobec 97,6%). Wzrosły wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (z 44,8% do 54,7%) oraz II stopnia (ze 111,6% do 119,1%). Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw budowlanych (z 55,1% do 53,4%), a udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu przedsiębiorstw był zbliżony do notowanego w I kwartale ub. roku (72,7% wobec 72,2% przed rokiem). **Nakłady inwestycyjne**¹⁶ w budownictwie w I kwartale br. wzrosły w skali roku o 2,7% (po wzroście o 19,0% przed rokiem).

¹⁵ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

¹⁶ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących.

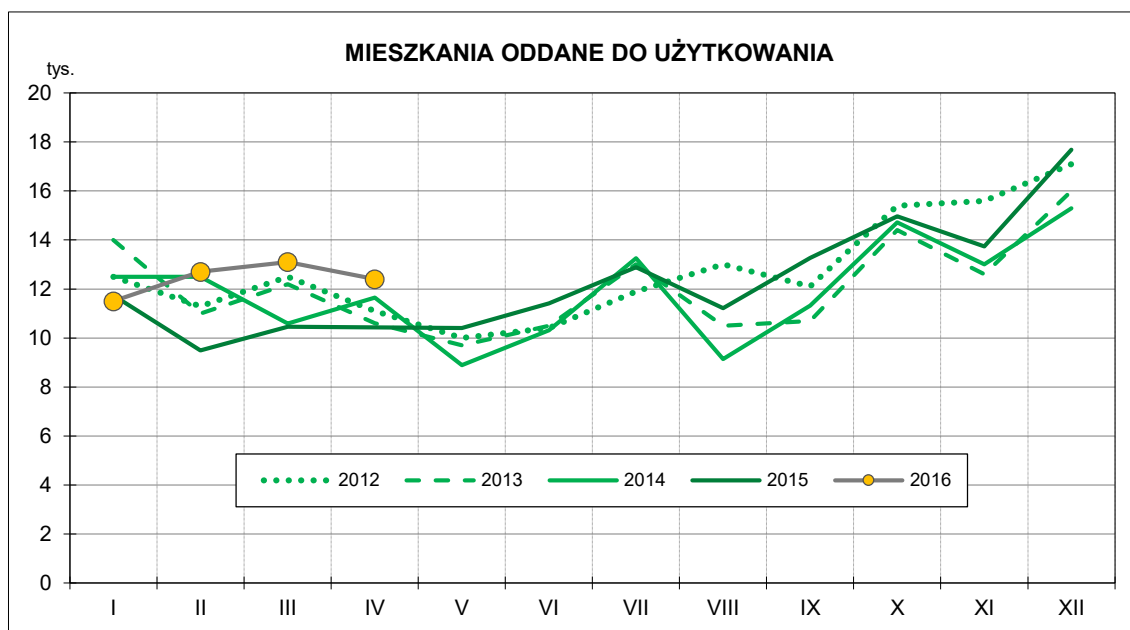

W maju br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Poprawiły się negatywne oceny produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Oczekiwania w tych obszarach pozostają optymistyczne; w przypadku produkcji budowlano-montażowej – zbliżone do notowanych przed miesiącem, a w przypadku sytuacji finansowej – lepsze. Utrzymują się pozytywne, podobne jak przed miesiącem, prognozy portfela zamówień. Przedsiębiorstwa spodziewają się wolniejszego niż oczekiwano w kwietniu tempa spadku cen robót i nie przewidują zmian zatrudnienia.

Jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej w maju br. nadal postrzegane są koszty zatrudnienia i konkurencja na rynku. Nieco częściej niż przed rokiem przedsiębiorcy wymieniają wśród utrudnień w prowadzeniu działalności niedobór wykwalifikowanych pracowników.

Budownictwo mieszkaniowe

W kwietniu br., w trzecim miesiącu z rzędu, notowano większą niż przed rokiem liczbę mieszkań oddanych do użytkowania. Wzrosła również liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Według wstępnych danych¹⁷ w kwietniu br. **oddano do użytkowania** 12,4 tys. mieszkań, tj. o 19,0% więcej niż przed rokiem (wobec spadku o 10,4% w kwietniu ub. roku). Znaczny wzrost wystąpił w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 89,6% do 6,3 tys. mieszkań), więcej mieszkań oddano też w budownictwie społecznym czynszowym (70 wobec 36 przed rokiem) i komunalnym (28 wobec 23). Spadek odnotowano natomiast w budownictwie indywidualnym (o 12,9% do 5,9 tys. mieszkań), spółdzielczym (oddano 144 mieszkania wobec 250 przed rokiem) i zakładowym (oddano 1 mieszkanie wobec 43 przed rokiem).

W okresie styczeń–kwiecień br. liczba mieszkań oddanych do użytkowania wyniosła 49,7 tys. i była o 18,0% większa niż w analogicznym okresie ub. roku. Znacznie wzrosła liczba mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 61,9%), przy spadku w budownictwie indywidualnym (o 7,0%).

¹⁷ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2015			I-IV 2016		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego =100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Ogółem	42138	100,0	89,3	49731	100,0	118,0
Indywidualne	26470	62,8	99,9	24630	49,5	93,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	14493	34,4	79,2	23471	47,2	161,9
Spółdzielcze	494	1,2	41,0	961	1,9	194,5
Społeczne czynszowe	84	0,2	14,6	315	0,7	375,0
Komunalne	385	0,9	90,0	348	0,7	90,4
Zakładowe	212	0,5	107,1	6	0,0	2,8

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–kwiecień br. wyniosła 97,6 m² i była o 11,0 m² mniejsza niż przed rokiem.

Liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** w kwietniu br. wzrosła w skali roku o 21,3% do 18,8 tys., a mieszkań, których **budowę rozpoczęto** – zwiększyła się o 15,1% do 20,5 tys. W okresie styczeń–kwiecień br. wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 61,0 tys. mieszkań oraz rozpoczęto budowę 54,8 tys. mieszkań, tj. odpowiednio o 13,0% i 10,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

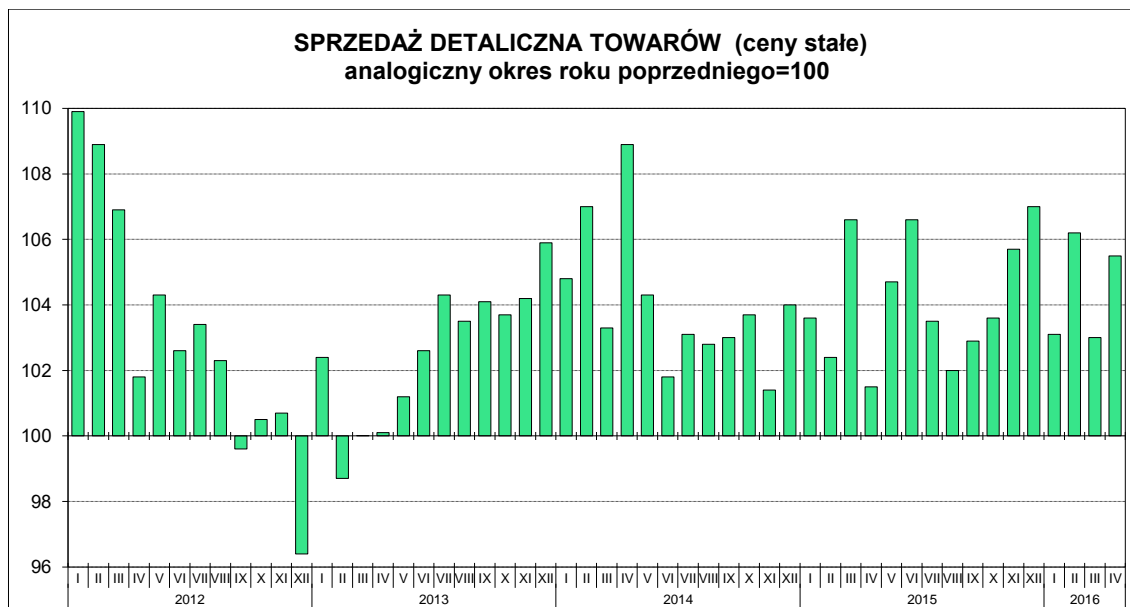
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-IV 2016					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego =100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Ogółem	60977	100,0	113,0	54762	100,0	110,5
Indywidualne	27970	45,9	110,4	25831	47,2	111,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	31065	50,9	113,0	27368	50,0	107,1
Spółdzielcze	421	0,7	83,0	918	1,7	225,6
Społeczne czynszowe	395	0,7	280,1	120	0,2	84,5
Komunalne	1065	1,7	268,3	460	0,8	255,6
Zakładowe	61	0,1	76,3	65	0,1	197,0

Szacuje się, że w końcu kwietnia br. **w budowie** było 725,6 tys. mieszkań, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W kwietniu br. **sprzedaż detaliczna**¹⁸ zwiększyła się w skali roku o 5,5% (wobec wzrostu o 3,0% przed miesiącem i o 1,5% w kwietniu ub. roku).

Wyższa niż w kwietniu ub. roku była sprzedaż w większości grup. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najwyższy wzrost w skali roku notowano w jednostkach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 19,1%). Zwiększyła się również (choć w mniejszym stopniu niż przed miesiącem) sprzedaż w grupach pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 7,3%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 4,1%). Spadek sprzedaży obserwowano natomiast w grupach pozostałe (o 10,3%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 5,1%).

W okresie styczeń–kwiecień br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 4,6% (wobec wzrostu w analogicznym okresie ub. roku o 3,4%).

¹⁸ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	IV	I-IV	IV	I-IV
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ół e m^a	101,5	103,4	105,5	104,6
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	104,4	101,9	119,1	114,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	99,4	97,7	94,9	96,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	98,8	106,0	104,1	105,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	105,7	108,1	107,3	107,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	107,6	109,5	113,0	110,1
Tekstylia, odzież, obuwie	110,9	112,2	122,6	116,5
Meble, rtv, agd	102,4	104,6	115,2	109,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach.....	114,8	116,1	108,0	104,9
Pozostałe	91,9	91,4	89,7	89,4

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹⁹ w kwietniu br. była o 4,7% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 1,5%. W okresie styczeń–kwiecień br. sprzedaż hurtowa wzrosła w skali roku o 2,7%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych zmniejszyła się o 0,1%.

W I kwartale br. **wyniki finansowe**²⁰ odnotowane przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych były lepsze niż przed rokiem. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 18,7% (do 3,5 mld zł), wynik finansowy brutto wzrósł o 57,6% (do 3,9 mld zł), a netto – o 80,2% (do 3,1 mld zł). Nadal relatywnie niskie w stosunku do ogółu przedsiębiorstw, ale lepsze niż przed rokiem, były wskaźniki rentowności: ze sprzedaży (2,0% wobec 1,7% rok wcześniej), obrotu brutto (2,1% wobec 1,4%) i obrotu netto (1,7% wobec 1,0%). Poprawił się wskaźnik poziomu kosztów (z 98,6% do 97,9%). Nieznacznie zmniejszył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 21,0% do 20,9%), a wskaźnik płynności finansowej II stopnia nie uległ zmianie (75,4%). Wzrósł udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw (z 62,5% do 63,5%) i udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności (z 71,0% do 71,7%).

¹⁹ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

²⁰ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Nakłady inwestycyjne²¹ zrealizowane przez jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych w I kwartale br. były niższe niż przed rokiem o 2,9% (po spadku o 10,4% w okresie styczeń-marzec ub. roku).

W maju br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Korzystne wskazania firm dużych i średnich pozostają zbliżone do notowanych w kwietniu. Nieznacznie pesymistycznie oceniają klimat koniunktury jednostki małe, a negatywne oceny jednostek mikro poprawiły się. Wskazania firm ze wszystkich branż są pozytywne, w tym najlepsze – w branży tekstylia, odzież, obuwiu. Korzystne, zbliżone do kwietniowych, są bieżące oceny i przewidywania podmiotów handlu detalicznego ogółem w zakresie sprzedaży. Mniej niekorzystnie oceniana jest bieżąca sytuacja finansowa, przy pozytywnych przewidywaniach w tym zakresie. Przedsiębiorcy sygnalizują nieznaczne spowolnienie tempa wzrostu cen towarów oraz niewielki wzrost zatrudnienia.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w maju br. jako najbardziej uciążliwe wskazywane są nadal: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niedostateczny popyt. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość bariery związanej z niedostatecznym popytem, a wzrosła – z niedoborem pracowników.

²¹ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Transport

W kwietniu br. **sprzedaż usług**²² w jednostkach transportu ogółem²³ była wyższa niż przed rokiem o 7,2% (wobec spadku w kwietniu ub. roku o 0,4% i wzrostu w marcu br. o 3,0%).

Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem w kwietniu br. zwiększyła się w skali roku sprzedaż usług w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 10,3%) oraz w transporcie samochodowym (o 8,3%). Spadek natomiast obserwowano w transporcie kolejowym (o 5,3%). W okresie styczeń–kwiecień br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 3,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem w kwietniu br. wyniosły 40,8 mln ton, tj. o 2,1% więcej niż przed rokiem. Wzrost notowano w transporcie samochodowym i morskim. Spadek przewozów obserwowano natomiast m.in. w transporcie kolejowym, wodnym śródlądowym oraz rurociągowym. Od początku roku łącznie przewieziono 155,2 mln ton ładunków, tj. o 2,8% więcej niż w okresie czterech miesięcy ub. roku.

W **transporcie kolejowym** w kwietniu br. przewozy ładunków były mniejsze w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 2,2% i wyniosły 17,7 mln ton. W okresie styczeń–kwiecień br. przewozy obniżyły się o 1,1% w skali roku do 67,6 mln ton. Średniodobowe przewozy ładunków w kwietniu br. były większe niż przed miesiącem o 2,4%.

Transportem samochodowym zarobkowym w kwietniu br. przewieziono 18,1 mln ton ładunków, tj. o 9,4% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–kwiecień br. 67,3 mln ton, tj. odpowiednio więcej o 7,7%. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 6,8%.

Transportem rurociągowym w kwietniu br. przetłoczono 4,2 mln ton ropy i produktów naftowych (o 6,2% mniej niż przed rokiem), a w okresie czterech miesięcy br. 17,3 mln ton (o 0,2% więcej niż rok wcześniej).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w kwietniu br. zwiększyły się o 7,0% w skali roku do 0,6 mln ton. Od początku roku żeglugą morską przewieziono 2,1 mln ton ładunków (o 9,1% więcej niż przed rokiem).

W **portach morskich** w kwietniu br. przeładowano 6,0 mln ton ładunków, tj. o 6,6% więcej niż rok wcześniej. Wysoki wzrost (po głębokim spadku przed rokiem) notowano w przeładunkach ładunków masowych ciekłych – o 49,5% (do 1,6 mln ton; w tym ropy naftowej o 56,4%). Znacząco zwiększyły się także przeładunki pozostałych ładunków drobnicowych – o 36,7%, ładunków tocznych – o 23,2% oraz kontenerów – o 19,8%. Zmniejszyły się natomiast przeładunki w grupie ładunków masowych suchych – o 24,4% do 1,9 mln ton (w tym węgla i koksu – obniżyły się o 2,9%). W okresie styczeń–kwiecień br.

²² Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

²³ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

w portach morskich przeładowano 23,6 mln ton ładunków, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem.

W większości portów przeładunki w kwietniu br. były mniejsze niż przed rokiem, z wyjątkiem portów Gdańsk (w którym notowano wzrost o 28,8% do 2,8 mln ton) oraz Szczecin (wzrost o 2,5% do 0,7 mln ton). Obniżyły się przeładunki w porcie Świnoujście (o 14,2% do 1,0 mln ton), Police (o 12,4% do 0,1 mln ton) oraz Gdynia (o 4,8% do 1,4 mln ton).

W I kwartale br. **sytuacja finansowa przedsiębiorstw**²⁴ w transporcie i gospodarce magazynowej kształtowała się lepiej niż przed rokiem. Wzrosły wyniki finansowe: brutto (o 19,9% do 1,4 mld zł) oraz netto (o 25,6% do 1,1 mld zł), na co wpłynęła głównie poprawa w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport. Wyższe niż przed rokiem były również wskaźniki rentowności ze sprzedaży (3,6% wobec 3,4%), rentowności obrotu brutto (5,4% wobec 4,7%) i netto (4,4% wobec 3,7%). Poprawił się wskaźnik poziomu kosztów (wyniósł 94,6% wobec 95,3% przed rokiem). Nieznacznie zwiększył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 66,5% do 66,6%), obniżył się natomiast wskaźnik II stopnia (z 137,6% do 132,5%). Nieznacznie zmniejszył się udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (z 76,0% do 75,5%), przy wzroście udziału ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu badanych podmiotów (z 76,5% do 78,7%). **Nakłady inwestycyjne**²⁵ w sekcji transport i gospodarka magazynowa kształtowały się znacznie poniżej poziomu notowanego przed rokiem (o 38,3% wobec spadku o 8,4% rok wcześniej).

W maju br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa kształtuje się na poziomie dodatnim, podobnym jak przed miesiącem. Pozytywne i lepsze niż w kwietniu br. są bieżące oceny popytu i sprzedaży oraz wskazania dotyczące sytuacji finansowej, przy mniej korzystnych przewidywaniach w tych obszarach. Ceny usług transportowych mogą nadal spadać. Planowany jest wzrost zatrudnienia.

²⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

²⁵ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**²⁶ w marcu br. wyniosło minus 0,4 mld zł (wobec 4,4 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 0,9 mld zł (wobec 2,0 mld zł rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 3,9% do 66,2 mld zł, a import wzrósł o 5,8% do 65,3 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 3,5 mld zł i było wyższe niż w marcu ub. roku o 0,5 mld zł. Złożyły się na nie salda: usług transportowych (1,5 mld zł), podróży zagranicznych (0,6 mld zł) i pozostałych usług (1,4 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 13,0 mld zł (wzrost o 8,1%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 9,5 mld zł (tj. o 5,0% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w marcu br. wyniosło minus 4,0 mld zł (wobec 0,1 mld zł przed rokiem). Na jego wysokość w znacznym stopniu wpłynęły dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych w wysokości 1,3 mld zł oraz ujemne saldo dochodów z inwestycji w kwocie 5,8 mld zł, w ramach którego dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 5,0 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w marcu br. wyniosło minus 0,8 mld zł (wobec minus 0,7 mld zł przed rokiem), przy czym wartość przychodów obniżyła się w porównaniu z marcem ub. roku o 0,03 mld zł do 1,6 mld zł, a wartość rozchodów wzrosła o 0,08 mld zł do 2,4 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 0,2 mld zł (wobec 5,1 mld zł w marcu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 0,4 mld zł oraz 0,2 mld zł (wobec 5,2 mld zł przychodów oraz 0,1 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w marcu br. wyniosło minus 1,4 mld zł (wobec 5,6 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 4,3 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 4,6 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** wyniosło 2,9 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie 4,9 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano zmniejszenie wartości aktywów rezydentów o 0,8 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w kwocie 1,7 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano wzrost aktywów rezydentów w kwocie 1,6 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w wysokości 2,1 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 0,2 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w marcu br. zmniejszyła się o 2,5 mld zł do 377,9 mld zł.

²⁶ Opracowano na podstawie danych NBP.

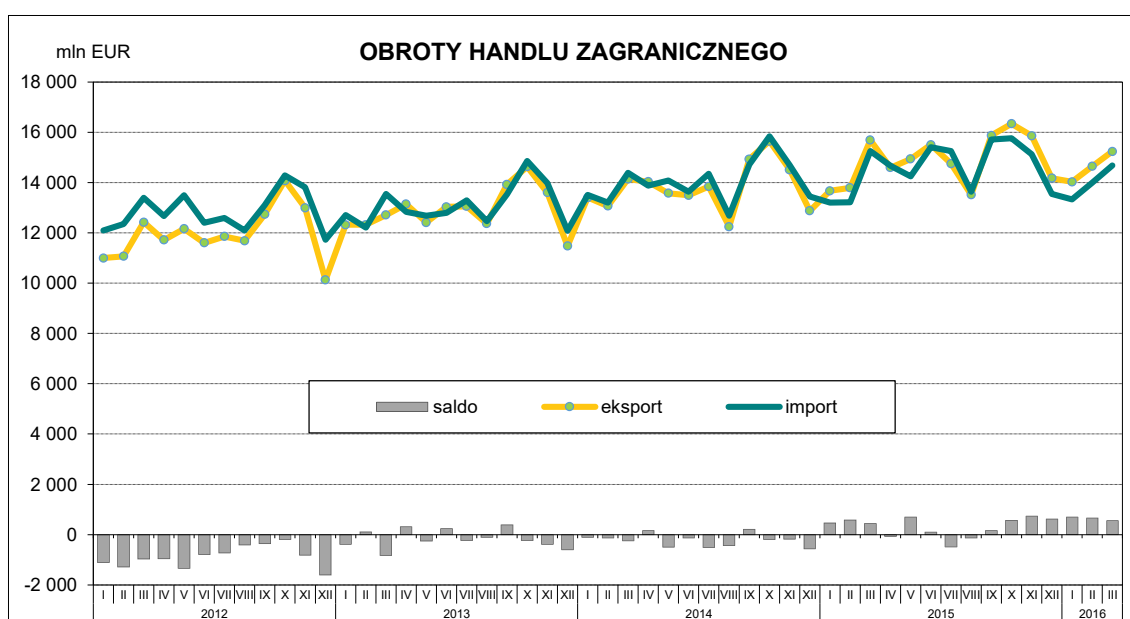
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	III 2015	III 2016	IV 2015 - III 2016 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	4352	-441	-7474
Saldo obrotów towarowych	1998	874	6317
Eksport.....	63729	66191	728822
Import.....	61731	65317	722505
Saldo usług	2994	3516	42669
Przychody.....	12030	12999	167347
Rozchody.....	9036	9483	124678
Saldo dochodów pierwotnych	101	-3983	-54082
Przychody.....	9001	4054	42115
Rozchody.....	8900	8037	96197
Saldo dochodów wtórnych	-741	-848	-2378
Przychody.....	1630	1598	24333
Rozchody.....	2371	2446	26711
RACHUNEK KAPITAŁOWY	5070	198	37761
Przychody.....	5171	388	40770
Rozchody.....	101	190	3009
RACHUNEK FINANSOWY	5623	-1361	26534
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	5954	4847	6465
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	3968	969	4453
Instrumenty dłużne.....	1986	3878	2012
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	10296	4596	18755
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	7087	1917	16453
Instrumenty dłużne.....	3209	2679	2302
Inwestycje portfelowe - aktywa	1189	-814	32158
Udziałowe papiery wartościowe.....	2275	-787	29970
Dłużne papiery wartościowe.....	-1086	-27	2188
Inwestycje portfelowe - pasywa	1253	1736	-2380
Udziałowe papiery wartościowe.....	270	687	19418
Dłużne papiery wartościowe.....	983	1049	-21798
Pozostałe inwestycje - aktywa	3047	1612	6492
NBP.....	0	0	2
Sektor rządowy.....	192	44	-162
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-649	-678	-9254
Pozostałe sektory.....	3504	2246	15906
Pozostałe inwestycje - pasywa	1231	-2081	8840
NBP.....	1087	-262	14646
Sektor rządowy.....	-564	-2673	-2097
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-652	655	-1868
Pozostałe sektory.....	1360	199	-1841
Pochodne instrumenty finansowe	106	-237	-1833
Oficjalne aktywa rezerwowe	8107	-2518	8467
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-3799	-1118	-3753

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W I kwartale br. obroty towarowe handlu zagranicznego wyrażone w złotych wzrosły w skali roku nieco szybciej po stronie eksportu niż importu, w rezultacie czego dodatnie saldo obrotów było wyższe niż przed rokiem. Zwiększyła się wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz import z krajów rozwijających się. Jednocześnie, po raz pierwszy od ponad dwóch lat, wzrósł eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej, głównie w wyniku wzrostu wartości dostaw na Ukrainę i Białoruś. Obroty w cenach stałych w okresie styczeń–luty br. wzrosły w większym stopniu po stronie importu niż eksportu; wskaźnik terms of trade utrzymał się na korzystnym poziomie.

W porównaniu z I kwartałem ub. roku eksport zwiększył się o 4,2% do 191,9 mld zł, a import – o 3,2% i wyniósł 183,6 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 8,3 mld zł (przed rokiem 6,3 mld zł). Obroty liczone w euro zwiększyły się po stronie eksportu o 1,7% do 43,9 mld EUR, a po stronie importu o 0,8% do 42,0 mld EUR. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 1,9 mld EUR (w I kwartale ub. roku 1,5 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 48,3 mld USD i był niższy niż przed rokiem o 4,2%, a import – 46,2 mld USD, tj. odpowiednio o 5,1% mniej. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 2,1 mld USD (w I kwartale ub. roku 1,7 mld USD).

Eksport **w cenach stałych** w okresie styczeń–luty br. zwiększył się o 3,5% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a import wzrósł o 6,5%. Wolumen eksportu był wyższy niż przed rokiem w obrotach z krajami UE (o 4,9%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 3,7%), natomiast obniżył się z krajami rozwijającymi się – o 17,7%. W imporcie zwiększył się wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE (o 5,6%) i z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 27,9%), natomiast z krajów rozwijających się – zmniejszył się o 1,7%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) wzrosły w stosunku do okresu styczeń-luty ub. roku o 1,9%, a towarów importowanych obniżyły się – o 1,8%.

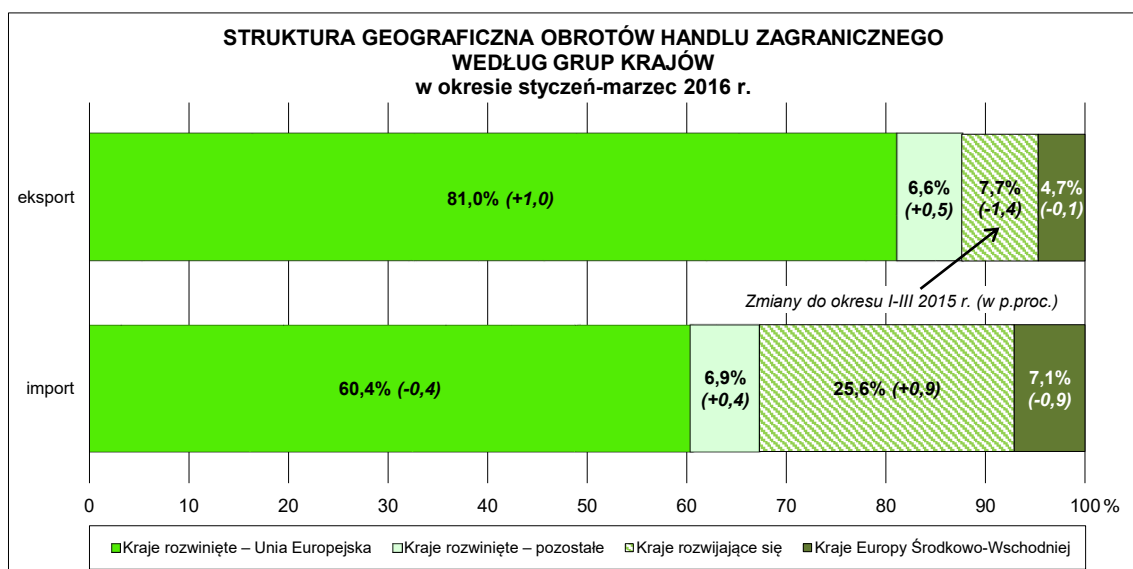
Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem w okresie dwóch miesięcy br. kształtował się na poziomie 103,8 (wobec 104,5 w analogicznym okresie ub. roku). W wymianie z krajami UE wyniósł 102,9 (wobec 102,3), w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej 126,6 (odpowiednio 130,3), a z krajami rozwijającymi się – 101,9 (wobec 102,7).

Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2016						I-III 2015	I-III 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-III 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	191948,5	43903,8	48279,5	104,2	101,7	95,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	168079,6	38465,5	42295,5	105,9	103,5	97,3	86,1	87,6
w tym Unia Europejska	155383,0	35568,1	39108,3	105,5	103,1	96,8	80,0	81,0
w tym strefa euro	111960,0	25625,5	28179,2	105,8	103,4	97,1	57,4	58,3
Kraje rozwijające się	14824,4	3379,2	3718,5	88,8	86,4	82,4	9,1	7,7
Kraje Europy Śr.-Wsch.	9044,5	2059,1	2265,5	102,5	99,6	94,9	4,8	4,7
IMPORT^a	183629,5	42004,7	46185,2	103,2	100,8	94,9	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	123615,5	28278,1	31099,4	103,3	100,8	94,9	67,3	67,3
w tym Unia Europejska	110855,0	25360,3	27889,4	102,5	100,1	94,1	60,8	60,4
w tym strefa euro	88823,1	20321,7	22347,2	102,7	100,2	94,3	48,6	48,4
Kraje rozwijające się	46998,5	10738,2	11809,4	106,7	104,1	98,4	24,7	25,6
Kraje Europy Śr.-Wsch.	13015,5	2988,4	3276,4	91,8	90,1	84,2	8,0	7,1
SALDO	8319,0	1899,1	2094,3	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	44464,1	10187,4	11196,1	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	44528,0	10207,8	11218,9	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	23136,9	5303,8	5832,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-32174,1	-7359,0	-8090,9	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-3971,0	-929,3	-1010,9	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I-III 2016 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/44/1/obroty_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_okresie_styczen_marzec_2016.pdf

W **strukturze geograficznej** eksportu w I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE), natomiast obniżył się – krajów rozwijających się oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie udział krajów rozwiniętych nie zmienił się (przy niewielkim spadku udziału krajów UE), udział krajów rozwijających się wzrósł, a krajów Europy Środkowo-Wschodniej – obniżył się.

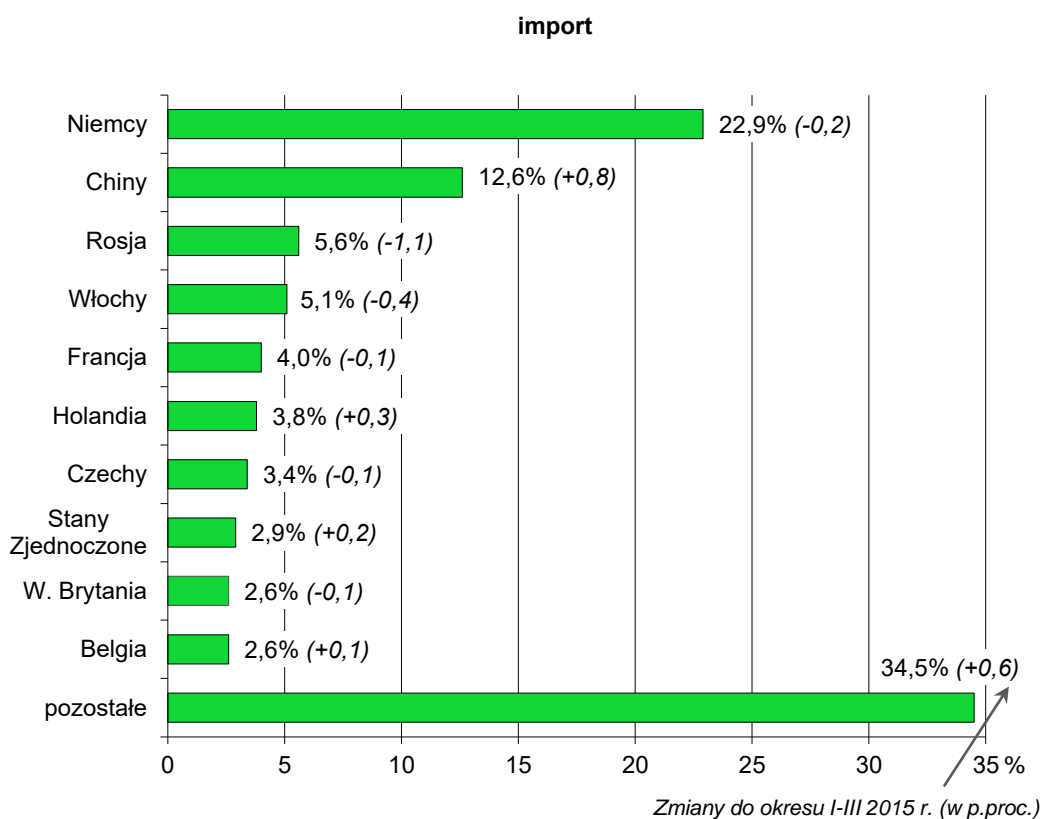
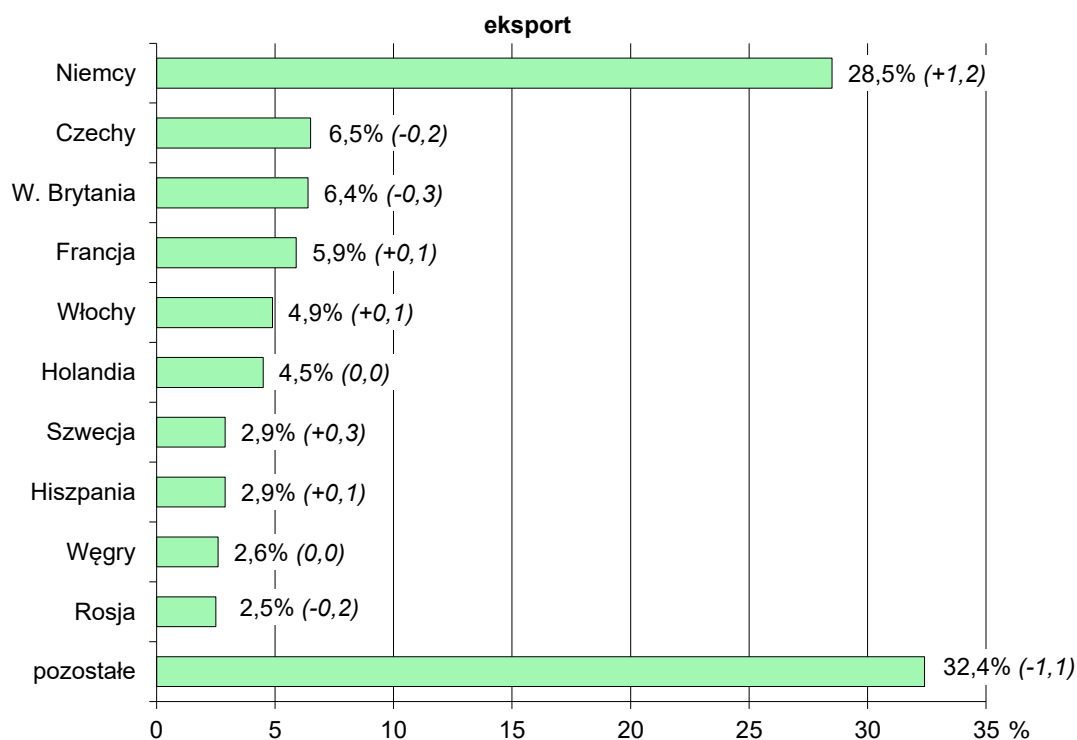
Eksport do krajów **Unii Europejskiej** w I kwartale br. wzrósł w skali roku o 5,5% do 155,4 mld zł, a import zwiększył się o 2,5% do 110,9 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było wyższe niż przed rokiem i wyniosło 44,5 mld zł (w I kwartale ub. roku 39,2 mld zł). Obroty wyrażone w euro w eksporcie wyniosły 35,6 mld EUR, tj. o 3,1% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 25,4 mld EUR, tj. o 0,1% więcej. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 10,2 mld EUR (po trzech miesiącach ub. roku 9,2 mld EUR). Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 81,0% wartości eksportu ogółem, a import – 60,4% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,0% i 60,8% w analogicznym okresie ub. roku).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 8,7% do 54,8 mld zł, a w imporcie o 2,3% do 42,1 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 12,7 mld zł (wobec 9,3 mld zł przed rokiem). Eksport wyrażony w euro wzrósł w skali roku o 6,2%, a import był niższy o 0,1%. Dodatkowo saldo wyniosło 2,9 mld EUR (w I kwartale ub. roku 2,2 mld EUR). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 27,3% przed rokiem do 28,5%, a w imporcie obniżył się z 23,1% do 22,9%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. pojazdów samochodowych do przewozu osób, mebli i ich części oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Zmniejszył się natomiast eksport spalinowych silników tłokowych i ich części. Importowano więcej m.in. pojazdów samochodowych do przewozu osób, pomp (innych niż do cieczy), sprężarek i wentylatorów oraz instrumentów muzycznych, ich części i akcesoriów. Mniejszy był natomiast import m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części.

W obrotach z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** eksport był o 2,5% wyższy niż przed rokiem i wyniósł 9,0 mld zł, natomiast import zmniejszył się o 8,2% do 13,0 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 4,0 mld zł (wobec minus 5,3 mld zł w I kwartale ub. roku). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 2,1 mld EUR i były niższe o 0,4%, a w imporcie – 3,0 mld EUR, tj. o 9,9% mniejsze niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 0,9 mld EUR (wobec minus 1,2 mld EUR w I kwartale ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy niż przed rokiem o 5,1%, natomiast import obniżył się o 15,8%. Ujemne saldo wyniosło 1,0 mld USD (wobec minus 1,5 mld USD przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej zmniejszył się w eksporcie ogółem z 4,8% w I kwartale ub. roku do 4,7%, a w imporcie ogółem – z 8,0% do 7,1%.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW
w okresie styczeń–marzec 2016 r.**

Po trzech miesiącach br. **Rosja** na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie spadła z ósmego miejsca przed rokiem na dziesiąte, a w imporcie pozostała na trzeciej pozycji. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku eksport do Rosji obniżył się o 4,2% do 4,8 mld zł, a import był niższy o 12,9% i wyniósł 10,4 mld zł. Ujemne saldo obrotów poprawiło się z 6,9 mld zł w I kwartale ub. roku do minus 5,6 mld zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro obniżyły się w skali roku o 6,8% w eksporcie oraz o 14,4% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 1,3 mld EUR (wobec minus 1,6 mld EUR w I kwartale ub. roku). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA była mniejsza niż przed rokiem w eksporcie o 11,4%, a w imporcie o 20,3%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1,4 mld USD (przed rokiem wyniosło minus 1,9 mld USD). Udział Rosji obniżył się w eksporcie ogółem z 2,7% w I kwartale ub. roku do 2,5%, a w imporcie ogółem z 6,7% do 5,6%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC zmniejszył się eksport m.in. papieru i tektury oraz artykułów z nich, leków (w tym weterynaryjnych), urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego, natomiast wzrósł eksport m.in. statków, łodzi i konstrukcji pływających. W imporcie znacznie niższa niż przed rokiem była wartość dostaw ropy naftowej, jednocześnie więcej sprowadzono m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej i nawozów.

Ukraina po trzech miesiącach br. zajęła siedemnaste miejsce w rankingu naszych partnerów handlowych w eksporcie i dwudzieste drugie w imporcie (przed rokiem odpowiednio osiemnaste i dwudzieste piąte miejsce). W porównaniu z I kwartałem ub. roku eksport na Ukrainę wzrósł o 12,4% do 2,9 mld zł, a import zwiększył się o 18,6% do 1,7 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów było zbliżone do notowanego przed rokiem i wyniosło 1,2 mld zł. Obroty z Ukrainą prezentowane w euro zwiększyły się w eksporcie o 9,2%, a w imporcie o 15,6%; saldo wyniosło, tak jak przed rokiem, 0,3 mld EUR. Wartość wymiany liczonej w dolarach USA wzrosła w porównaniu z I kwartałem ub. roku w eksporcie o 4,2%, a w imporcie o 9,8%; saldo nie zmieniło się skali roku i wyniosło 0,3 mld USD. Udział Ukrainy zwiększył się w eksporcie ogółem z 1,4% w I kwartale ub. roku do 1,5%, a w imporcie ogółem – z 0,8% do 0,9%.

W obrotach z Ukrainą wg grup SITC wzrósł eksport m.in. leków (w tym weterynaryjnych) oraz skóry wyprawionej, natomiast obniżył się – przetworzonych olejów ropy naftowej oraz koksu i półkoksu. W imporcie notowano towary niesprowadzane przed rokiem – energię elektryczną oraz żeliwo i stal w postaci wlewków lub w pozostałych formach pierwotnych i półprodukty z nich, natomiast zmniejszyła się wartość dostaw rud i koncentratów żelaza.

Wśród pozostałych krajów w I kwartale br. największy wzrost udziału w eksporcie ogółem obserwowano m.in. Szwecji (do 2,9%), Stanów Zjednoczonych (do 2,5%), Rumunii (1,7%), Włoch (do 4,9%), Francji (do 5,9%), Grecji (do 0,5%), Szwajcarii (do 1,0%), Ukrainy (do 1,5%) oraz Indii (do 0,3%). W imporcie ogółem natomiast najbardziej zwiększył się udział Chin (do 12,6%), Turcji (do 1,7%), Holandii (do 3,8%), Stanów Zjednoczonych (do 2,9%), Wietnamu (do 0,9%), Arabii Saudyjskiej (do 0,3%), Słowacji (do 2,1%), Indii (do 1,1%), Węgier (do 1,8%) oraz Bangladeszu (do 0,6%).

W obrotach prezentowanych wg **nomenklatury SITC**, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, w większości sekcji odnotowano wzrost wymiany, największy – w zakresie różnych wyrobów przemysłowych. Spadek eksportu i importu wystąpił natomiast w sekcjach paliwa mineralne, smary i materiały pochodne oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw. W pozostałych sekcjach w strukturze towarowej obrotów wzrósł udział przede wszystkim różnych wyrobów przemysłowych, a obniżył się – m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2016		I-III 2015	
	w mln zł	I-III 2015=100	struktura w %	
EKSPORT	191948,5	104,2	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	20245,5	102,2	10,6	10,8
Napoje i tytoń.....	2925,1	106,4	1,5	1,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	4179,5	92,9	2,2	2,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	4418,6	75,6	2,3	3,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	563,0	113,2	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	17049,8	105,8	8,9	8,7
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	35938,9	101,2	18,7	19,3
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	73372,3	102,3	38,2	38,9
Różne wyroby przemysłowe.....	32856,8	120,8	17,1	14,8
IMPORT	183629,5	103,2	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	14158,8	105,6	7,7	7,5
Napoje i tytoń.....	1395,4	113,1	0,8	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	5541,5	95,7	3,0	3,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	9652,1	80,7	5,3	6,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	699,9	119,2	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	27495,9	106,6	15,0	14,5
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	33228,5	105,4	18,1	17,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	65211,9	103,0	35,5	35,6
Różne wyroby przemysłowe.....	23894,3	113,4	13,0	11,9

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w I kwartale br. był o 3,0% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku i wyniósł 24,6 mld zł (5,6 mld EUR), a import zwiększył się o 6,4% do 17,6 mld zł (4,0 mld EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 6,9 mld zł (1,6 mld EUR) wobec 7,3 mld zł (1,7 mld EUR) przed rokiem. Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zmniejszył się w eksporcie z 13,0% do 12,8%, a w imporcie zwiększył się – z 9,3% do 9,6%. Wzrost eksportu nastąpił w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 5,3% (w tym z krajami UE o 4,8%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 13,7%, natomiast niższy o 16,1% był eksport do krajów rozwijających się. Import produktów rolno-spożywczych zwiększył się w obrotach ze wszystkimi grupami krajów: z krajami rozwiniętymi o 5,1% (w tym z krajami UE o 4,2%), z krajami rozwijającymi się o 12,5% i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 2,0%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2016						I-III 2015	I-III 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-III 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	24587,7	5623,4	6183,8	103,0	100,6	94,8	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	11722,0	2682,0	2949,1	107,9	105,4	99,2	45,5	47,7
Produkty pochodzenia roślinnego..	7474,5	1710,0	1880,3	103,1	100,7	94,8	30,4	30,4
Oleje i tłuszcze.....	4650,0	1061,9	1167,8	90,4	88,1	83,3	21,6	18,9
Przetwory spożywcze.....	741,2	169,5	186,6	122,5	119,6	112,6	2,5	3,0
IMPORT	17641,7	4035,5	4439,4	106,4	103,9	97,9	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	7087,1	1620,4	1782,3	108,3	105,7	99,7	39,5	40,2
Produkty pochodzenia roślinnego..	4957,0	1134,8	1248,3	106,2	103,7	97,7	28,2	28,1
Oleje i tłuszcze.....	4777,9	1092,9	1202,5	102,4	100,0	94,2	28,1	27,1
Przetwory spożywcze.....	819,7	187,4	206,3	117,5	114,7	107,9	4,2	4,6
SALDO	6946,0	1587,9	1744,4	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	4634,9	1061,6	1166,8	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego..	2517,5	575,2	632,0	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze.....	-127,9	-31,0	-34,7	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze.....	-78,5	-17,9	-19,7	x	x	x	x	x

W porównaniu z I kwartałem ub. roku eksport **zbóż** zmniejszył się o 29,8% i wyniósł 1399,0 tys. ton o wartości 1,1 mld zł (0,3 mld EUR). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były Egipt, Arabia Saudyjska i Niemcy. Import zbóż zwiększył się o 66,3% i wyniósł 350,5 tys. ton o wartości 0,6 mld zł (0,1 mld EUR). Najwięcej sprowadzono kukurydzy (głównie z Ukrainy i Argentyny) oraz pszenicy (m.in. z Czech, Słowacji i Niemiec)

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych** w porównaniu z I kwartałem ub. roku odnotowano wzrost importu towarów konsumpcyjnych – o 11,4% i dóbr inwestycyjnych – o 3,3%. Import towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie pozostał na poziomie sprzed roku. Udział towarów konsumpcyjnych w imporcie ogółem zwiększył się z 23,7% do 25,6%, a towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie obniżył się z 60,1% do 58,2%. Udział dóbr inwestycyjnych, podobnie jak przed rokiem, wyniósł 16,2%.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw²⁷ w I kwartale br. były lepsze od uzyskanych przed rokiem. Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto. Odnotowano wyższe niż w I kwartale ub. roku przychody ze sprzedaży na eksport, zwiększył się ich udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku uległy nieznacznej poprawie i były lepsze niż dla badanych przedsiębiorstw ogółem. Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw były niższe niż przed rokiem, kiedy notowano ich wysoki wzrost.

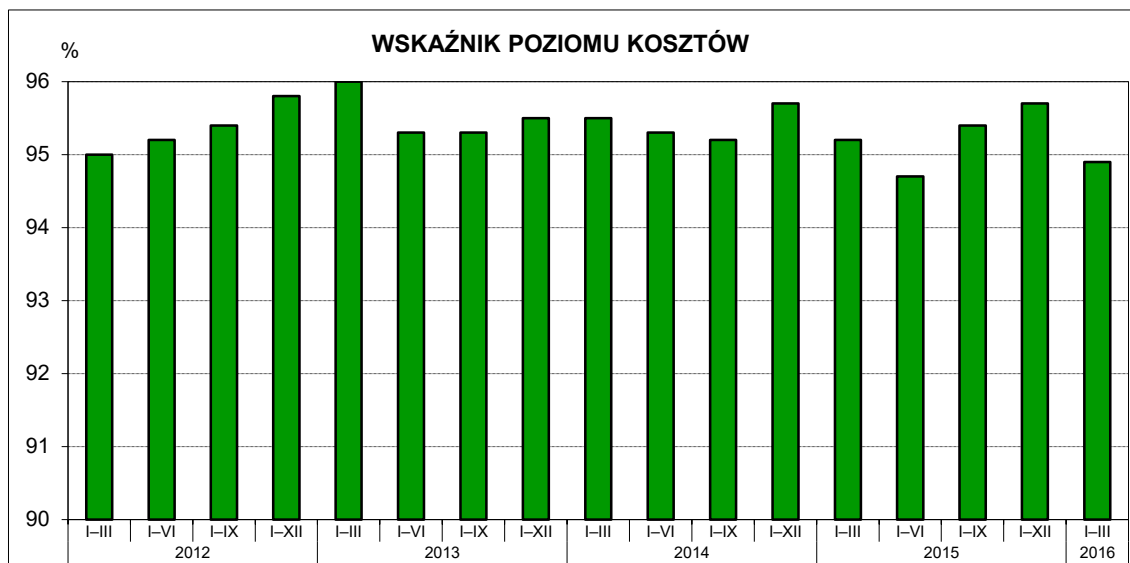
Znaczną poprawę wyników finansowych oraz podstawowych relacji ekonomiczno-finansowych notowano w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych, przetwórstwo przemysłowe oraz transport i gospodarka magazynowa. Pogorszenie wyników odnotowano natomiast m.in. w sekcjach budownictwo oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

Przychody z całokształtu działalności w I kwartale br. były o 2,1% wyższe od osiągniętych w roku poprzednim, natomiast **koszty ich uzyskania** wzrosły o 1,8%. W rezultacie odnotowano poprawę **wskaźnika poziomu kosztów** z 95,2% do 94,9%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów były wyższe niż przed rokiem o 2,2%, w tym zwiększyły się w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, przetwórstwie przemysłowym, transporcie i gospodarce magazynowej, informacji i komunikacji, administrowaniu i działalności wspierającej oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Najbardziej znaczący spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów obserwowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, górnictwie i wydobywaniu oraz w budownictwie.

Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2015	I-III 2016
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności.....	592326,0	604487,0
w tym przychód netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.....	575694,2	588425,8
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności.....	563936,9	573955,1
w tym koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów.....	547515,6	559388,6
Wynik finansowy brutto	28354,4	30531,9
Wynik finansowy netto.....	23320,8	25447,1
Zysk netto.....	31869,8	34043,3
Strata netto.....	8549,0	8596,2

²⁷ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 3,1% wyższy niż w I kwartale ub. roku i wyniósł 29037,2 mln zł. W efekcie wzrostu przychodów i spadku kosztów, poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 727,4 mln zł do 2575,0 mln zł). Zanotowano poprawę wyniku na operacjach finansowych (minus 1080,4 mln zł wobec minus 1637,1 mln zł przed rokiem).

Wynik finansowy brutto wyniósł 30531,9 mln zł (zysk brutto – 39114,2 mln zł, strata brutto – 8582,3 mln zł) i był wyższy o 2177,5 mln zł (tj. o 7,7%) niż przed rokiem. Obciążenia wyniku finansowego brutto wzrosły w skali roku o 1,0% do 5084,8 mln zł. Największą poprawę wyniku finansowego brutto odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1414,0 mln zł do 3868,4 mln zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 230,2 mln zł do 1387,7 mln zł), obsłudze rynku nieruchomości (o 80,6 mln zł do 493,1 mln zł), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (o 58,5 mln zł do 497,3 mln zł), przetwórstwie przemysłowym (o 869,5 mln zł do 15272,4 mln zł) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 128,8 mln zł z minus 87,9 mln zł do 40,9 mln zł). Pogorszenie wyniku finansowego brutto w stosunku do I kwartału ub. roku odnotowano w zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (o 39,7 mln zł do 72,7 mln zł), budownictwie (o 163,9 mln zł do 308,9 mln zł), administrowaniu i działalności wspierającej (o 55,9 mln zł do 342,7 mln zł), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 96,7 mln zł do 603,1 mln zł), informacji i komunikacji (o 45,3 mln zł do 1699,8 mln zł) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 120,6 mln zł do 5814,2 mln zł).

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 25447,1 mln zł (zysk netto – 34043,3 mln zł, strata netto – 8596,2 mln zł), tj. wyższym o 2126,3 mln zł (o 9,1%) w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Wynik finansowy netto najbardziej poprawił się w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1362,0 mln zł do 3060,2 mln zł), obsłudze rynku nieruchomości (o 101,2 mln zł do 424,3 mln zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 231,6 mln zł do 1138,0 mln zł), dostawie wody;

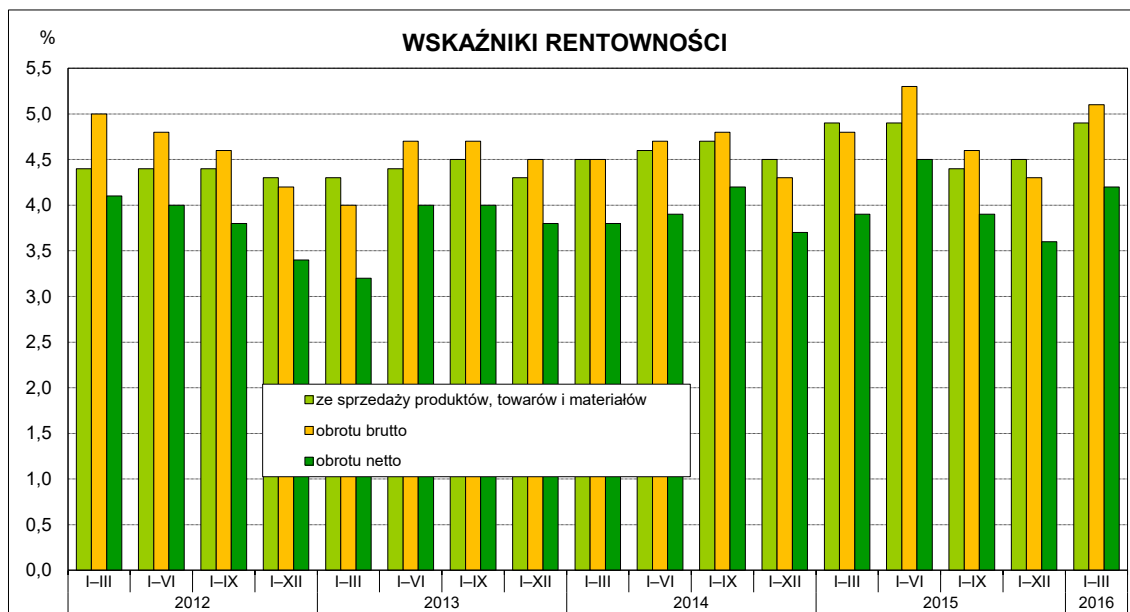
gospodarowaniu ściekami i odpadami (o 53,4 mln zł do 398,6 mln zł), przetwórstwie przemysłowym (o 940,3 mln zł do 13285,4 mln zł) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 185,7 mln zł, z minus 255,0 mln zł do minus 69,3 mln zł). Największe pogorszenie wyniku finansowego netto odnotowano w budownictwie (o 175,6 mln zł do 188,3 mln zł), zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (o 35,7 mln zł do 56,2 mln zł), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 151,9 mln zł do 464,4 mln zł), administrowaniu i działalności wspierającej (o 63,1 mln zł do 248,3 mln zł), informacji i komunikacji (o 71,1 mln zł do 1395,1 mln zł) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 177,6 mln zł do 4782,8 mln zł).

W I kwartale br. więcej niż przed rokiem badanych przedsiębiorstw wykazało zysk netto (69,1% wobec 68,7% przed rokiem), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 76,1% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (wobec 79,4% rok wcześniej). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto osiągnęło 75,9% przedsiębiorstw (wobec 75,5% przed rokiem), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji wyniósł 81,6% (wobec odpowiednio 87,1% rok wcześniej).

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2015	I-III 2016
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	95,2	94,9
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,9	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,8	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,9	4,2
Wskaźnik płynności I stopnia	37,8	37,4
Wskaźnik płynności II stopnia	104,4	102,8

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów nie uległ zmianie i ukształtował się na poziomie 4,9%. Zwiększył się wskaźnik rentowności obrotu brutto – z 4,8% do 5,1% oraz wskaźnik rentowności obrotu netto – z 3,9% do 4,2%. W porównaniu z I kwartałem ub. roku w ogólnej liczbie badanych podmiotów zwiększył się udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy lub większy od zera) z 69,0% do 69,3%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności uległ zmniejszeniu o 0,2 p.proc. do 76,2%. Poprawę rentowności obrotu netto odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (z 6,1% do 7,8%), górnictwie i wydobywaniu (z minus 2,2% do minus 0,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (z 3,7% do 4,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (z 1,0% do 1,7%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (z 5,8% do 6,5%), przetwórstwie przemysłowym (z 4,9% do 5,2%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 9,1% do 9,2%). Osłabienie rentowności obrotu netto wystąpiło w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (z 6,3% do 4,5%), zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (z 3,9% do 2,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (z 3,6% do 2,6%), budownictwie (z 2,0% do 1,2%) oraz w informacji i komunikacji (z 7,2% do 6,4%).

Obniżyła się wartość wskaźnika płynności finansowej **I stopnia** z 37,8% w I kwartale ub. roku do 37,4% oraz wskaźnika **II stopnia** ze 104,4% do 102,8%. Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 50,2% badanych przedsiębiorstw (wobec 48,3% w I kwartale ub. roku), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 11,9% badanych przedsiębiorstw (wobec 12,2% przed rokiem).

Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej (92,7% wobec 91,9%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, zakwaterowaniu i gastronomii oraz w obsłudze rynku nieruchomości.

Poziom i struktura rodzajowa kosztów kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2015		I-III 2016	
	w mln zł	struktura w %	w mln zł	struktura w %
Koszty ogółem	371774,0	100,0	378630,2	100,0
amortyzacja	20785,8	5,6	21734,3	5,7
zużycie materiałów i energii	174957,8	47,1	172536,1	45,6
w tym energia	10614,6	2,9	10436,6	2,7
usługi obce	77866,8	20,9	80803,0	21,3
podatki i opłaty	21328,5	5,7	22233,4	5,9
wynagrodzenia brutto	53640,4	14,4	57036,8	15,1
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	13291,6	3,6	13970,7	3,7
w tym składki z tytułu ubezpieczeń				
społecznych	9786,7	2,6	10417,2	2,7
pozostałe koszty	9903,1	2,7	10315,8	2,7

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty ogółem w I kwartale br. były o 1,8% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział kosztów wynagrodzeń, usług obcych, podatków i opłat, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń oraz amortyzacji, zmniejszył się natomiast udział kosztów zużycia materiałów oraz zużycia energii. Udział pozostałych kosztów nie uległ zmianie i ukształtował się na poziomie sprzed roku.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 49,0% jednostek wykazało w I kwartale br. sprzedaż na eksport (wobec 48,8% rok wcześniej). Poziom sprzedaży eksportowej był o 5,4% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku. Udział sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zwiększył się z 24,3% do 25,0%. W I kwartale br. 74,4% sprzedaży na eksport przypadało na przedsiębiorstwa, w których stanowi ona więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – wobec 73,2% rok wcześniej. W grupie podmiotów eksportujących zwiększył się udział jednostek wykazujących zysk netto z 75,2% do 76,1% przed rokiem, w tym w przetwórstwie przemysłowym – z 77,0% do 78,4%. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku uległy nieznacznej poprawie i były lepsze niż dla badanych przedsiębiorstw ogółem. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia był nieznacznie niższy od odnotowanego przez ogół przedsiębiorstw.

Spośród badanych przedsiębiorstw 89,3%, tj. 14975 jednostek prowadziło działalność gospodarczą zarówno w 2015 r., jak i w 2016 r. (wobec 90,9% odpowiednio przed rokiem). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 95,7% przychodów netto ze sprzedaży ogółu podmiotów (wobec 96,4% rok wcześniej). Udział tej grupy przedsiębiorstw w zysku i stracie netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł odpowiednio 94,9% i 93,1% (wobec 96,4% i 92,7% przed rokiem). Wskaźniki rentowności odnotowane przez tę zbiorowość były korzystniejsze niż przed rokiem i ukształtowały się na poziomie podobnym do notowanego przez badane przedsiębiorstwa ogółem.

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec marca br. wyniosła 809456,4 mln zł i była o 3,7% wyższa niż przed rokiem, w tym wzrosła wartość zapasów (o 5,0%), należności krótkoterminowych (o 3,1%) oraz inwestycji krótkoterminowych (o 3,8%). Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 0,8%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział zapasów (z 27,4% do 27,7%), a nieznacznie obniżył się udział należności krótkoterminowych (z 43,9% do 43,7%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,7% do 3,6%). Udział inwestycji krótkoterminowych nie uległ zmianie i wyniósł 25,0%. W strukturze zapasów ogółem obniżył się udział produktów gotowych (z 17,3% do 16,4%). Zwiększył się natomiast udział towarów (z 37,1% do 37,9%), materiałów (z 28,7% do 29,2%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 14,0% do 14,2%).

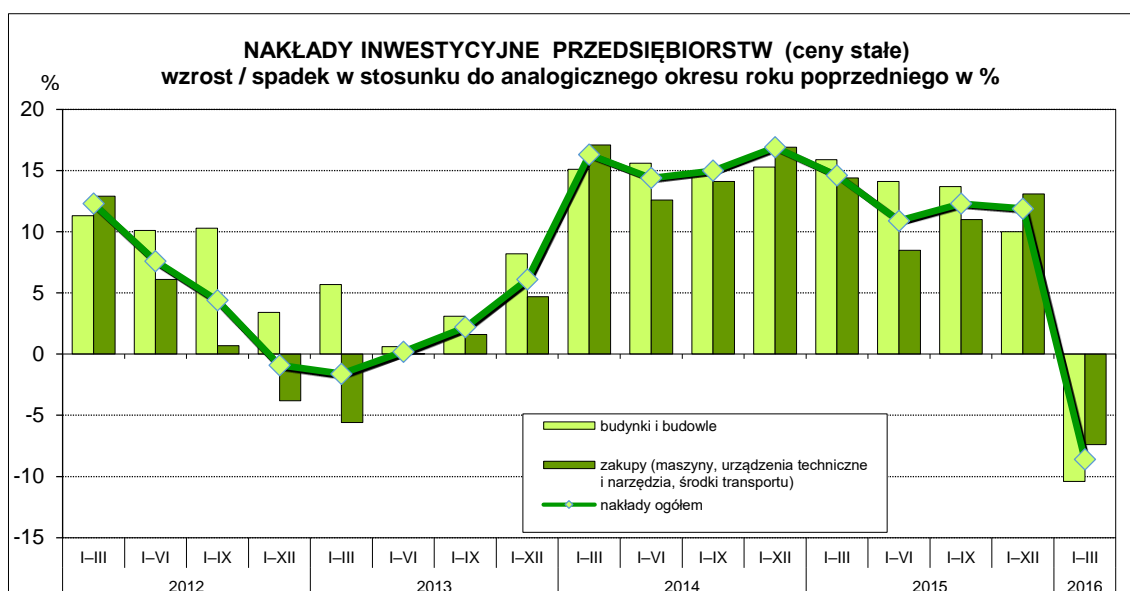
Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, a ich udział w pokryciu finansowym aktywów stanowił 66,8% (wobec 66,0% przed rokiem).

W porównaniu z I kwartałem ub. roku nie odnotowano istotnych zmian w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl rotacji zapasów uległ wydłużeniu o 1 dzień do 34 dni, natomiast cykle spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz rotacji należności krótkoterminowych, podobnie jak przed rokiem, wyniosły odpowiednio 41 i 44 dni.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec marca br. wyniosły 874888,1 mln zł i były o 5,8% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 38,2% zobowiązań ogółem (wobec 37,7% przed rokiem).

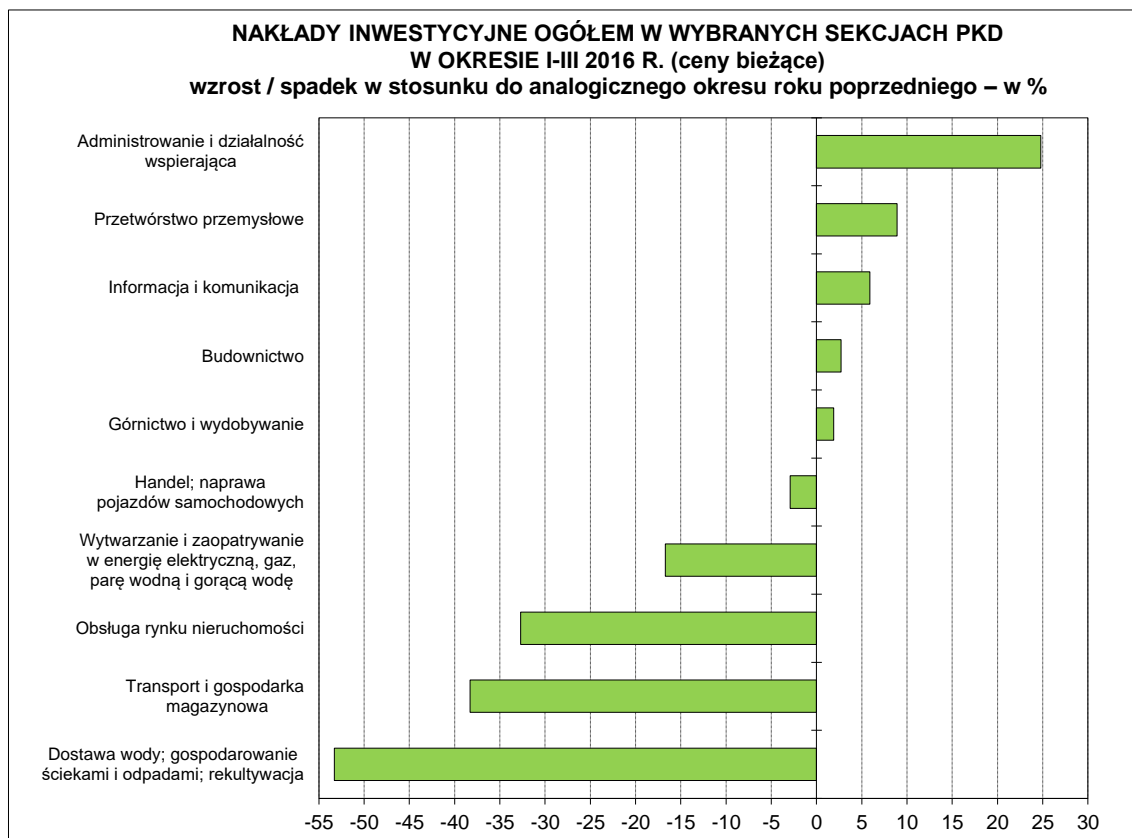
Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw ukształtowała się na poziomie 540588,9 mln zł i była o 4,9% wyższa niż w końcu marca ub. roku. Wzrosły zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 9,8%, zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek – o 8,6%, wynagrodzeń – o 5,8%, podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 3,7%, dostaw i usług – o 2,5% oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – o 10,0%. Niższe niż przed rokiem były natomiast zobowiązania z tytułu zaliczek otrzymanych na poczet dostaw – o 6,0%. Rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 18,1%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw w końcu marca br. wyniosły 334299,2 mln zł i były o 7,2% wyższe niż przed rokiem. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 6,3%, zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – o 6,9% oraz pozostałych zobowiązań długoterminowych – o 10,1%.

W I kwartale br. **nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw** wyniosły 21,4 mld zł i były (w cenach stałych) o 8,6% niższe niż przed rokiem (w I kwartale ub. roku notowano wzrost o 14,6%). Obniżyły się nakłady na budynki i budowle (o 10,4%) oraz nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (o 9,5%), przy niewielkim wzroście nakładów na środki transportu (o 0,9%). Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 64,0% (przed rokiem 62,2%).

Największy spadek nakładów (w cenach bieżących) wystąpił w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 53,3% wobec wzrostu przed rokiem o 35,0%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 38,3% wobec spadku o 8,4%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 16,7% wobec wzrostu przed rokiem o 76,1%). Wzrosły natomiast nakłady m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 24,8% wobec wzrostu przed rokiem o 5,7%), w przetwórstwie przemysłowym (o 8,9% wobec wzrostu o 18,8%), informacji i komunikacji (o 5,9% wobec wzrostu o 2,2%).

Z ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez badane przedsiębiorstwa podmioty z kapitałem zagranicznym poniosły 41,7% nakładów (wobec 36,5% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były o 3,8% wyższe od notowanych przed rokiem. Najwięcej nakładów zrealizowały jednostki przetwórstwa przemysłowego – 51,7%, administrowania i działalności wspierającej – 17,5%, handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 11,0%, informacji i komunikacji – 8,5%. Wzrost nakładów (w cenach bieżących) w porównaniu z I kwartałem ub. roku notowano w jednostkach z kapitałem zagranicznym prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (o 28,3%), przetwórstwa przemysłowego (o 20,9%), informacji i komunikacji (o 3,2%). Spadek obserwowano w jednostkach handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 6,8%).

Pieniądz

Podaż pieniądza M3²⁸ na koniec kwietnia br. wyniosła 1177,7 mld zł, tj. była o 1,9% wyższa niż w końcu ub. roku i o 1,3% większa niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016			
	IV	XII	III	IV		
	mln zł				III 2016= =100	XII 2015= =100
Podaż pieniądza (M3)	1055849,2	1155401,0	1162603,0	1177681,3	101,3	101,9
pieniądz gotówkowy w obiegu	135055,2	149686,4	153924,7	157807,5	102,5	105,4
depozyty i inne zobowiązania	908386,5	995980,8	1000811,4	1011363,6	101,1	101,5
pozostałe składniki M3	12407,5	9733,8	7866,9	8510,3	108,2	87,4
Aktywa zagraniczne netto	174736,9	187468,5	171829,1	177440,8	103,3	94,7
Aktywa krajowe netto	881112,2	967932,6	990773,9	1000240,5	101,0	103,3
należności	1025442,6	1076439,4	1079658,1	1094635,5	101,4	101,7
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	148640,5	201338,0	226295,6	215551,1	95,3	107,1
saldo pozostałych pozycji netto	-292970,9	-309844,8	-315179,8	-309946,1	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) na koniec kwietnia br. wyniosły 157,8 mld zł i wzrosły o 5,4% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do końca marca br. zwiększyły się o 2,5%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu kwietnia br. wyniosły 1011,4 mld zł, tj. o 1,5% więcej niż na koniec ub. roku i o 1,1% więcej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (65,8%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 3,0%. Depozyty przedsiębiorstw zmniejszyły się w tym okresie o 4,9%.

Pozostałe składniki M3 na koniec kwietnia br. wyniosły 8,5 mld zł. Wartość tej pozycji w porównaniu ze stanem na koniec ub. roku spadła o 12,6%, a w stosunku do końca marca br. wzrosła o 8,2%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które na koniec kwietnia br. wyniosły 177,4 mld zł. Ich wartość zmniejszyła się w porównaniu z końcem ub. roku o 5,3%, a w stosunku do końca marca br. wzrosła o 3,3%.

Aktywa krajowe netto na koniec kwietnia br. ukształtowały się na poziomie 1000,2 mld zł, tj. o 3,3% wyższym niż w końcu ub. roku i o 1,0% większym w porównaniu ze stanem na koniec marca br.

²⁸ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego – statystyka monetarna i finansowa.

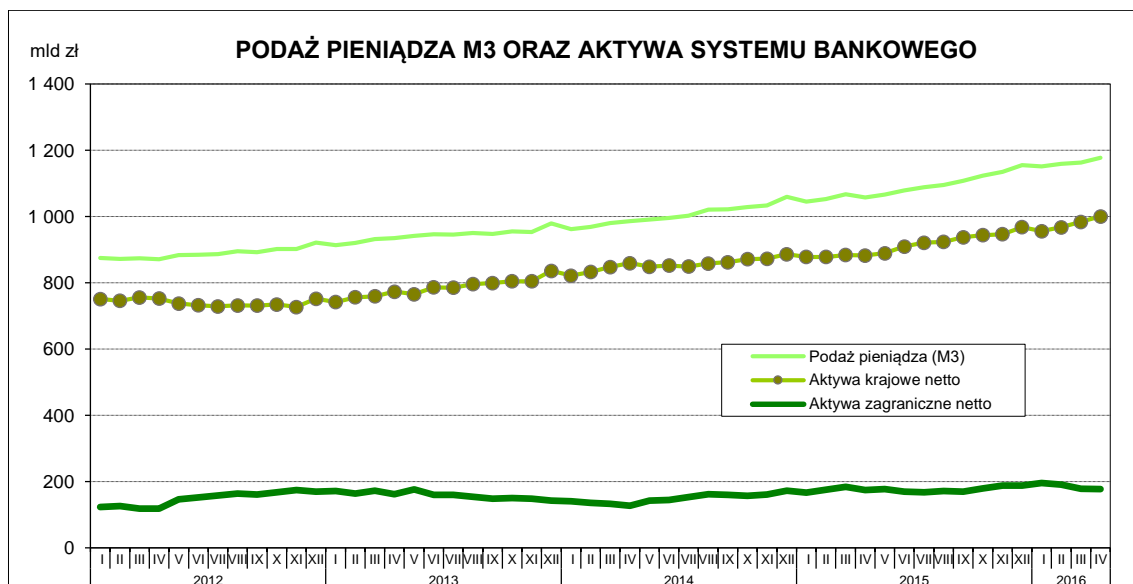
Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, na koniec kwietnia br. wyniosły 1094,6 mld zł, tj. o 1,7% więcej niż na koniec ub. roku i o 1,4% więcej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (59,0%) miały należności od gospodarstw domowych, które wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 2,0%. Należności od przedsiębiorstw zwiększyły się w tym okresie o 3,7%.

Główne komponenty podaży pieniądza i aktywów krajowych netto (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IV 2016		
	w mln	III 2016=100	XII 2015=100
Depozyty i inne zobowiązania	1011363,6	101,1	101,5
Gospodarstwa domowe	665563,9	100,5	103,0
Niemonetarne instytucje finansowe	51241,6	98,4	100,0
Przedsiębiorstwa	237022,8	102,8	95,1
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	20677,3	102,3	105,8
Instytucje samorządowe	32682,7	101,8	133,4
Fundusze ubezpieczeń społecznych	4175,2	107,5	78,0
Należności	1094635,5	101,4	101,7
Gospodarstwa domowe	645326,0	101,4	102,0
Niemonetarne instytucje finansowe	55364,6	101,0	91,2
Przedsiębiorstwa	336180,8	101,7	103,7
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	6072,8	100,4	100,0
Instytucje samorządowe	51691,2	99,5	97,5
Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,2	100,0	100,0

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec kwietnia br. wyniosło 215,6 mld zł. Zadłużenie to wzrosło o 7,1% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do marca br. zmniejszyło się o 4,7%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto**, w kwocie 309,9 mld zł, które w relacji do stanu na koniec ub. roku pogłębiło się o 0,1 mld zł, a w stosunku do końca marca br. poprawiło się o 5,2 mld zł.

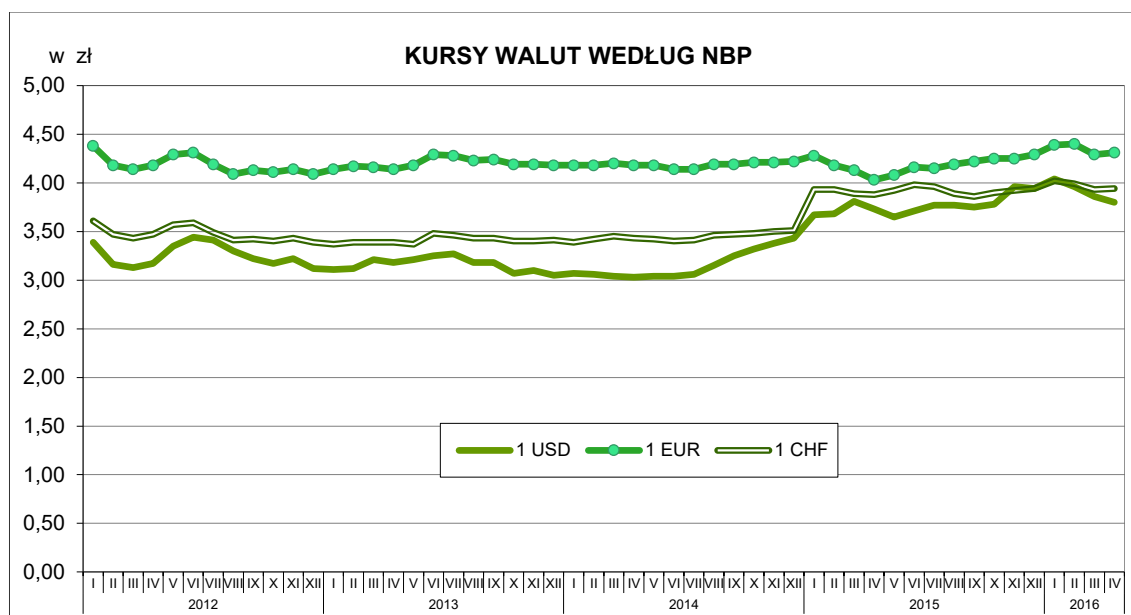

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od 5 marca ub. roku utrzymują się na niezmienionym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015			2016			
	IV	XII	III	IV			
	w zł				zmiana % w stosunku do		
				IV 2015	XII 2015	III 2016	
100 EUR	402,91	429,05	429,34	430,68	6,9	0,4	0,3
100 USD	373,47	394,17	386,44	379,85	1,7	-3,6	-1,7
100 CHF	388,12	396,23	393,11	393,89	1,5	-0,6	0,2

Średni miesięczny kurs **euro** w kwietniu br. był nieco wyższy niż w marcu br. – o 0,3% oraz o 6,9% większy niż przed rokiem. Kurs **dolara amerykańskiego** spadł w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1,7%, a w skali roku wzrósł o 1,7%. Kurs **franka szwajcarskiego** był nieco wyższy niż w marcu br. – o 0,2% oraz o 1,5% większy w stosunku do kursu z kwietnia ub. roku.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

		Wyszczególnienie											
		a - 2015											
		b - 2016											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	5573	5573	5576	5575	5577	5578	5583	5588	5593	5608	5617	5626
	b	5703	5711	5727	5730								
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1919	1919	1861	1782	1702	1622	1586	1564	1539	1517	1531	1563
	b	1648	1653	1601	1522								
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	11,9	11,9	11,5	11,1	10,7	10,2	10,0	9,9	9,7	9,6	9,6	9,8
	b	10,3	10,3	10,0	9,5								
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ w złotych	a	3942,78	3981,75	4214,14	4123,26	4002,16	4039,70	4095,26	4024,95	4059,19	4110,77	4164,01	4515,28
	b	4101,36	4137,55	4351,45	4313,57								
poprzedni miesiąc=100	a	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	b	90,8	100,9	105,2	99,1								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	b	104,0	103,9	103,3	104,6								
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ - analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	105,2	105,0	106,6	104,9	104,1	103,4	104,1	104,1	105,2	104,2	104,7	103,8
	b	104,9	104,8	104,3	105,9								
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	a	104,5	104,6	104,8	103,3	103,1	102,8	103,1	103,4	103,3	103,3	103,4	103,4
	b	103,8	103,7	102,3	102,4								
rolników indywidualnych	a	102,9	103,2	104,9	104,4	105,5	104,4	103,6	103,1	103,3	103,0	102,8	102,7
	b	103,0	103,0	100,5	100,3								
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych: poprzedni miesiąc=100	a	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	b	99,5	99,9	100,1	100,3								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	b	99,1	99,2	99,1	98,9								
grudzień poprzedniego roku=100	a	99,8	99,6	99,8	100,3	100,3	100,3	100,2	99,9	99,6	99,7	99,6	99,5
	b	99,5	99,4	99,5	99,8								
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu: poprzedni miesiąc=100	a	99,9	99,9	100,1	99,6	100,4	100,6	99,6	99,3	99,9	100,1	100,0	99,8
	b	99,5	99,6	99,7	100,3								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	97,2	97,2	97,5	97,3	97,9	98,6	98,2	97,3	97,2	97,7	98,2	99,2
	b	98,8	98,5	98,1	98,8								
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej: poprzedni miesiąc=100	a	99,9	99,9	100,0	100,0	99,9	100,0	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
	b	99,9	99,9	99,9	100,0								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,5	99,6	99,7	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,4	99,3	99,3	99,1
	b	99,3	99,3	99,2	99,2								

¹ Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Wyszczególnienie		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		a - 2015	b - 2016										
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	96,8	101,4	113,4	92,0	98,6	104,6	98,7	92,9	115,1	101,9	97,4	96,4
		91,9	106,9	107,0	96,9								
	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	101,6	105,0	108,8	102,4	102,8	107,4	103,8	105,3	104,0	102,4	107,8	106,7
		101,3	106,8	100,7	106,0								
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	34,8	116,7	128,2	108,7	106,4	112,5	103,4	99,2	111,6	104,2	96,6	127,7
		31,9	114,3	120,6	110,0								
	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	101,3	99,7	102,9	108,5	101,3	97,5	99,9	104,8	97,5	94,8	101,2	99,6
		91,4	89,5	84,2	85,2								
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)													
	a	11748	21241	31703	42138	52548	63966	76852	88067	101331	116296	130032	147711
	b	11543	24229	37313	49731								
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):													
	poprzedni miesiąc=100	78,0	98,4	117,1	97,4	100,5	101,0	102,2	98,2	99,9	104,7	94,1	122,0
		75,1	101,3	113,6	99,7								
	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	103,6	102,4	106,6	101,5	104,7	106,6	103,5	102,0	102,9	103,6	105,7	107,0
		103,2	106,2	103,0	105,5								
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)													
	a	-586,9	-11324,0	-16660,1	-16693,1	-19631,1	-26139,8	-26591,6	-25860,4	-31136,1	-34487,9	-36128,7	-42606,7
	b	1759,9	-3098,3	-9587,2									
Średnie kursy walut w zł - NBP:													
	100 dolarów amerykańskich	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
		403,97	395,65	386,44	379,85								
	100 euro	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
		439,35	439,60	429,34	430,68								
	100 franków szwajcarskich	392,73	393,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
		401,76	398,95	393,11	393,89								
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
	eksport	58874,9	59612,4	65761,0	60490,2	59786,8	62942,3	61281,9	55634,1	66170,0	68641,5	67794,6	60258,5
		59666,5	65389,1	66892,9									
	import	56836,4	57103,6	63970,5	60795,7	57042,2	62518,2	63305,7	56174,9	65489,0	66225,6	64648,0	57609,6
		56713,5	62425,8	64490,2									
	saldo	2038,5	2508,8	1790,5	-305,5	2744,6	424,1	-2023,8	-540,8	681,0	2415,9	3146,6	2648,7
		2953,0	2963,3	2402,7									

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a			Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych				Produkcja przemysłowa ^b			Produkcja w budownictwie ^b				
	2015	IV kw. ^c 2015	I kw. ^c 2016	eksport	import	saldo	I-II 2015	2016		IV 2015	2016		III 2015	2016		III 2015	2016		
								III 2015	II 2016		III 2015	IV 2016		II 2016	III 2016				
	zmiana w % w skali roku																		
w %																			
UE-28	1,9	1,8	1,7	·	·	·	·	9,7	8,9	8,8	0,0	0,0	-0,2	2,5	1,0	0,3	0,6	3,0	-1,4
Strefa euro – 19	1,6	1,6	1,5	·	·	·	11,2	10,4	10,2	0,0	0,0	-0,2	2,4	1,0	0,2	0,2	-2,4	3,4	-0,5
Austria	0,9	1,1	1,0	2,1	1,0	-1,2	1,4	5,6	5,9	5,8	0,9	0,6	0,6	2,4	-1,6	·	-1,9	1,0	·
Belgia	1,4	1,5	1,5	2,0	1,4	3,9	3,5	8,7	8,6	8,5	0,4	1,6	1,5	2,1	6,0	·	1,4	-0,7	·
Bułgaria	3,0	3,0	2,9	1,4	-7,6	-0,2	-0,6	10,0	7,4	7,3	-0,9	-1,9	-2,5	3,0	2,7	3,0	6,9	-5,1	-9,3
Chorwacja	1,6	2,0	·	7,2	8,8	-1,1	-1,0	16,6	15,1	14,9	-0,1	-0,9	-0,9	3,1	4,4	6,9	-1,2 ^d	·	·
Cypr	1,6	2,8	2,7	-35,2	-6,5	-0,5	-0,4	16,2	12,5	12,1	-1,7	-2,2	-2,1	0,2	6,1	·	-13,5 ^d	·	·
Czechy	4,2	4,0	·	10,4	6,5	3,7	2,7	5,6	4,2	4,1	0,5	0,3	0,5	4,0	1,5	3,6	11,4	-0,9	-11,5
Dania	1,2	0,5	·	-3,5	-0,4	0,8	1,3	6,4	5,8	5,8	0,4	-0,3	-0,3	4,1	3,4	-1,8	4,7	5,4	·
Estonia	1,1	0,8	1,8	-1,7	2,9	-0,3	-0,2	6,7	6,3	·	0,4	0,5	0,0	1,3	-1,6	-4,8	-3,2 ^d	·	·
Finlandia	0,5	0,8	0,9	-5,9	-6,2	-0,5	-0,6	9,2	9,3	9,3	-0,1	0,0	0,3	-2,7	2,3	-1,5	8,6	9,6	·
Francja	1,2	1,4	1,3	0,1	2,7	-11,7	-9,6	10,3	10,2	10,0	0,1	-0,1	-0,1	2,1	0,5	-0,7	-5,2	-4,2	-3,5
Grecja	-0,2	-0,8	-1,3	-7,4	-2,2	-2,9	-2,7	26,0	·	·	-1,8	-0,7	-0,4	5,4	-2,4	-4,1	46,0 ^d	·	·
Hiszpania	3,2	3,5	3,4	1,7	-0,3	-3,8	-4,6	23,0	20,5	20,4	-0,7	-1,0	-1,2	3,2	1,8	3,6	-7,0	12,0	0,4
Holandia	2,0	1,3	1,4	-2,9	-1,4	9,3	10,6	7,0	6,5	6,4	0,0	0,5	-0,2	1,5	-2,9	1,2	11,3	5,4	6,3
Irlandia	7,8	9,3 ^e	·	3,4	-8,0	7,6	6,2	9,8	8,8	8,6	-0,3	-0,6	-0,2	28,9	-2,0	-10,6	9,4 ^d	·	·
Litwa	1,6	2,0	2,4	2,6	-3,8	-0,1	-0,3	9,3	8,8	8,5	-0,6	0,8	0,8	6,3	5,6	2,6	10,1 ^d	·	·
Luksenburg	4,8	3,0	·	4,7	-2,0	-0,5	-0,7	6,4	6,2	6,3	0,0	-0,6	-0,6	3,2	3,0	2,4	2,3	9,9	·
Łotwa	2,7	2,2	1,3	-5,2	-5,9	-0,3	-0,3	9,8	10,1	9,9	0,6	-0,6	-0,7	8,7	3,8	2,7	-0,1 ^d	·	·
Malta	6,3	5,8	·	-8,0	27,2	-0,7	-0,5	5,7	5,1	4,7	1,4	1,0	0,8	1,0	-3,5	-5,4	11,2 ^d	·	·
Niemcy	1,7	1,3	1,6	1,4	2,9	34,1	35,9	4,8	4,3	4,2	0,3	0,1	-0,3	0,6	1,3	0,2	-2,1	8,4	1,0
Polska	3,6	4,0^e	2,5^e	1,3	0,4	1,3	1,1	7,8	6,8	6,8	-0,8	-0,4	-0,5	6,4	2,9	0,7	0,6	-10,6	-14,9
Portugalia	1,5	1,3	0,8	-0,9	2,0	-1,4	-1,1	13,2	12,2	12,1	0,5	0,5	0,5	3,6	2,2	0,2	2,7	-3,2	-6,1
Rumunia	3,8	3,9	4,2	4,0	8,4	-1,0	-0,6	6,7	6,5	6,4	0,6	-2,4	-2,6	2,0	-0,9	-1,9	12,5	4,4	-2,2
Słowacja	3,6	3,9 ^e	3,6 ^e	3,6	4,2	0,5	0,6	11,9	10,3	10,2	-0,1	-0,5	-0,4	17,6	7,4	-1,4	8,9	18,8	-0,4
Słowenia	2,9	2,6	·	4,7	-0,2	0,5	0,2	9,2	8,2	8,1	-0,7	-0,9	-0,7	5,5	6,3	4,4	-1,5	-29,7	-36,7
Szwecja	4,1	4,5	·	0,1	1,4	0,3	0,6	7,5	7,1	7,2	0,5	1,2	1,0	-0,7	4,6	4,9	10,5	12,9	16,4
Węgry	2,9	2,6	0,5	5,2	5,7	1,1	1,1	7,3	5,8	·	0,0	-0,2	0,3	8,8	1,5	-2,3	13,3	-21,3	-33,9
Wielka Brytania	2,3	2,1	2,1	-0,9	-4,5	-26,4	-29,9	5,4	5,0	·	-0,1	0,5	0,3	1,2	-1,0	0,3	8,5	1,1	-5,4
Włochy	0,8	1,1	1,0	0,1	-0,4	3,9	3,6	12,4	11,6	11,4	-0,1	-0,2	-0,4	1,7	1,1	0,5	-4,5	0,5	-0,4

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. d I kw. 2015 r. e Dane na podstawie szybkiego szacunku PKB z dnia 13.05.2016 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d			Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)				Produkcja przemysłowa ^d			Produkcja w budownictwie ^d		
	2015	IV kw. 2015	eksport	import	I-II 2015	III 2015	II 2016	IV 2015	III 2016	IV 2015	III 2015	II 2016	III 2015	II 2016	III 2015	II 2016	III 2016
	zmiana w % w skali roku																
	w mld USD																
OECD	2,1^c	2,0^c	1,8^c	-7,0	-72,4	6,9	6,5	6,4	0,4	0,8	1,0	-0,5	1,0	2,3	6,0	·	·
w tym:																	
Australia	2,5	3,0	·	-21,5	0,7	6,2	5,8	5,7	1,3 ^d	1,3 ^e	2,6 ^d	·	2,6 ^d	·	·	·	-3,0 ^d
Chile	2,1 ^c	1,4 ^c	1,7 ^c	-10,2	1,3	6,2	6,3	·	4,1	4,5	4,2	-2,7	2,1	-18,8	-38,5	-7,3	·
Islandia	4,0	3,4	·	-10,3	-0,1	4,2	3,2	3,1	1,5	1,5	0,0	·	21,8	·	12,5	·	·
Izrael	2,5	2,1	1,7	-6,1	-0,7	5,3	5,3	5,3	-0,5	-0,7	-0,9	-2,3	7,2	-2,2 ^d	·	·	·
Japonia	0,5 ^c	0,9 ^c	0,0 ^c	-7,2	-8,6	3,4	3,3	3,2	0,6	-0,1	·	-3,3	-5,8	-1,7	1,6	·	·
Kanada	1,2	0,5	·	-9,7	-0,3	6,8	7,3	7,1	0,8	1,3	1,7	1,1	-0,2	-0,8	-2,8	·	·
Korea Południowa	2,6	3,1	2,7	-16,2	18,4	3,6	4,1	3,8	0,4	1,0	1,0	0,6	-1,5	-1,2	9,8	23,5	·
Meksyk	2,5	2,5	2,8	-5,9	-3,4	4,2	4,2	4,1	3,1	2,6	2,5	·	·	5,4	4,0	1,5	·
Norwegia	1,6	0,2	1,4	-27,7	1,6	5,3	4,2	4,6	2,0	3,3	3,2	-1,7	-4,3	2,2 ^d	5,8 ^e	·	·
Nowa Zelandia	2,5	2,3	·	-5,8	-0,1	5,8 ^d	·	·	0,3 ^d	0,4 ^e	0,1 ^d	·	·	4,9 ^d	·	·	·
Stany Zjednoczone	2,4	2,0	1,9	-7,7	-125,8	5,5	4,9	5,0	-0,2	0,9	1,1	-1,8	1,4	6,2	14,1	13,0	·
Szwajcaria	0,9	0,3	·	-2,9	7,4	4,4 ^d	·	·	-1,1	-0,9	-0,4	-0,5 ^d	-0,5 ^d	-3,3 ^d	·	·	·
Turcja	4,0 ^c	4,4 ^c	·	-11,1	-13,9	10,1	·	·	7,9	7,5	6,6	4,7	·	0,4	·	·	·
Białoruś	-3,9 ^c	-4,4 ^c	-3,6	-20,4	-14,4	0,9 ^f	1,1 ^f	1,2 ^f	15,5	12,8	12,6	·	·	2,9	·	·	·
Brazylia	-3,8	-6,0	·	-7,6	-34,1	6,8	·	·	8,2	9,4	9,3	-13,3	-6,7	-10,6	-4,7	-15,9	-16,7
Chiny	6,9 ^c	6,8 ^c	6,7 ^c	-19,2	112,6	146,8	·	·	1,5	2,3	2,3	·	·	·	·	·	·
Indie	7,3 ^c	7,5 ^c	·	·	-15,7	·	·	·	5,8	5,5	2,7	2,2	·	·	·	·	·
Południowa Afryka	1,3	0,3	·	-20,2	-25,0	25,9 ^d	·	·	4,5	6,6	6,5	·	·	3,2	11,0	·	·
Rosja	·	·	·	-35,8	-18,8	5,3 ^d	5,4 ^e	·	16,4	7,3	7,2	-1,1	-1,6	-0,9	43,9 ^d	-29,5 ^e	·
Ukraina ^g	-9,9	-1,4	0,1	-21,3	-12,8	-0,2	·	·	60,9	20,9	9,8	7,6	-20,1	-33,5	1,8	1,1	·

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane na podstawie SNA 2008. ^c Dane na podstawie SNA 1993. ^d I kw. 2015 r. e I kw. 2016 r. f Rejestrowana stopa bezrobocia. ^g Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 23.05.2016 r.